

Našim cenjenim naročnikom!

Z današnjo številko "Glas Svobode" zaključujemo leto 1909. Borba je bila silna, toda prebili smo vse težkoče, katere so bile naprjene v oviro razvoja našega lista. V zadoščenje nam služi dejstvo, da ljubeznjiva nakana nasprotnikov se je temeljito izjavila, ker število naročnikov se je izdatno pomnožilo in se vedno pomnožuje.

Se ve, je še nekaj takih, ki mislijo, samo da je naročnik in da list dobiva, pa je vse v redu; toda temu ni tako. Mi štejemo tiste za prave naročnike, ki tudi naročnino redno plačujejo. Mnogo je takih, ki se izgovarjajo na naše zastopnike, češ, da ga ni naročnino pobirati, ali ti izgovori so ničev in to tembolj, ko bi moral vsakdo vedeti, da se ima prav za prav naročnina v našem upravitelstvu in to pravočasno plačati. Tudi naj vsaki pomisli, da stem če nam neposredno plača listu veliko pripomore, ker naš zastopnik ne more zastonj hoditi kolektat, ter si dogovorjeno provizijo pridrži, kar pa se skozi celo leto za list močno pozna.

V starem kraju ni kolektorjev pri naprednih listih, kolektorje imajo edino klerikalci in ti kolektorji so navadno fajmoštri in kaplani, kateri za svoj "trud" brezplačno list dobivajo. Tukaj je ljudstvo razvajeno, katera razvada pa škoduje listu in naročnikom samim, ker stem napredek lista ovirajo.

Že v 51. številki "Glas Svobode" smo naznanili, da z Novim letom bomo vsem tistim list ustavili, kojim je naročnina pojekla in jo niso ponovili. Mi moramo red napraviti, da znamo pri čem da smo in pa da vidimo, kako stojimo v prilog dvakratne izdaje lista.

Da bomo list po dvakrat na teden izdajali, to je pribita stvar, toda kadaj bo možno našo željo in željo pretežne večine naših naročnikov izvesti, to je odvisno od finančnih razmer. Precejšnje število naših naročnikov in zastopnikov dela z vso vsmemo, da se načrt žimprej izvede, hvala jim, a so pa tudi neke izjeme, ki ne ganejo niti v najožjem krogu svojih znancev. Žal, toda pomagati si nemoremo!

Tudi smo v najnovejšem času opazili, da nekateri naročniki niso naš poziv v 51. številki "Glas Svobode" prav razumeli; zato raj ponovimo sledeče:

1. "Glas Svobode" bo izhajal še v bodoče samo po enkrat v tednu, v tej obliki kot je sedaj.

2. "Glas Svobode" bomo po dvakrat na teden pričeli takoj izdajati, ko hitro imamo rezervni sklad v visočini pokritja polletnih stroškov.

3. Od Novega leta naprej stane naročnina za Združene države
ZA CELO LETO\$2.00.
ZA POL LETO\$1.00.

Za Evropo, Kanado, Argentino in Mehiko pa:
ZA CELO LETO\$2.50.
ZA POL LETO\$1.25.

Pri tem opozarjamo naše gg. zastopnike, da od društev S. S. P. Zveze jim ne pripada nobena provizija, ker vsa društva so zavezana, da **neprikrasano ceno "Glasila"** ne posredno na naše upravitelstvo — in ne na zveznega blagajnika ali tajnika, pošljejo.

Rojaki! Čaka nas silno delo. Položaj delavstva se ne bo zboljšal, marveč poslabšal, ako se temu pravočasno in odločno ne upremo!

Vsaj dvakratna izdaja lista "Glas Svobode" je akutna potreba postala; potrebno je, da je slovensko ljudstvo vedno in pravočasno poučeno o položaju, v katerem se vsakokratno nahaja.

Mi imamo vzgled, kako kruto kapital, vlada in sodišča v Spokani, države Washington napram delavstvu nastopajo. Svobodo (?) tiska in govora hočejo do cela zatreti, zatreti hočejo edini delavski privilegij, kateri je ustavno zagotovljen. Oni z nogami tep-tajo in uničujejo, edino delavsko orožje, ker nočejo, da bi svet zvedel o tiranstvu, katero se tam godi. Neštevilno moških in žensk zdihuje po ječah, kateri so svoj glas vzdignili za ohranitev trohice pravice delavskih sužnjev.

Nadalje vidimo, fino preračunjeno past, katero je jekleni trust delavstvu nastavljal. Veliko je takih, ki se bodo v to past ujeli — in glavobol sledi. Na lim jeklenega trusta se bodo tisti ujeli, ki mislijo, da je vse zlato kar se svetli, toda razočaranje bo grozno. In vsakteri je bedast, če misli, da bo jekleni trust delavcu kaj podaril. Kaj pa še! Jekleni trust se hoče z njegovimi darili in delnicami samo zavarovati pred velikanskim naskokom, katerega Unije nameravajo storiti. Z eno besedo: Trust hoče brata proti bratu igrati in kjer bo večina, kjer bo premoč, tam bo zmaga.

Premoč je na strani delavstva; nad tem ni dvoma. Toda delavska premoč se ne sme razcepiti, razdvojiti. In v tem leži nevarnost ker je jekleni trust nastavljal, limanice v podobi božičnih daril \$2.000.000 in pa s prodajo delnic delavcem, tako da bi bili le ti deležni podjetnega dobička. Vsi oni, ki to prozorno vado ne poznajo, se bodo ujeli in če bi se pretež delavstva na to vado vsedel, je delavstvo zopet za nedogledni čas v okovih kapitalizma zakovan.

Ako bi imel jekleni trust poštene nakane, kakaj pa ni svoj "dobrobit" delavcem popred že naklonil? In zakaj to še le sedaj, ko mu voda v grlo teče, ter mu preti izguba nešteti milijonov!

In kaj pa drugod, z malo izjemo po vseh državah? Povsod eno in tisto; povsodi odmeva bojni klic: "Po delavcu, delavca uničiti!" In da se delavec uniči, za to je vsaki čas vlada s svojimi "parada"-vojaki pripravljena, da kapitalu na pomoč priskoči. Delavcu na vrat, nažene vse kozake, kateri so ponosni na svoje junaštvo, če može, ženske in otroke pomorijo, kakor se je to že čisto pokazalo.

Delavec je v proslavljeni svobodni Ameriki pravcati suženj! Vse ga izkorišča, in on v njegovi nevednosti, duševni onemoglosti misli, da tako bog hoče!

Ne, ne, ti dragi! Boga pusti pri tem pri miru, on ni kriv tvoje bede, ti si si jo sam kriv in kriv si jo boš, dokler ne sprevidiš, da je rešitev edino na tebi ležeča.

Zavedaj se, prični sam misliti, navodila k samostojnemu mišljenju ti daje dober delavski list in to je "Glas Svobode". Ne poslušaj krivih prorokov, kateri te slepijo v svrhu izkoriščanja. Ne čitaj lista, ako še nisi toliko razumen, da bi znal tudi med vrsticami čitati. Predvari vsako čitanje in premisli, je li ti v korist ali pa v škodo. List, kateri ti ima škodovati, vrzi ga v peč in odpovej ga takoj, da te ne zastrupi z nazorji, kateri jih pišeči sami ne razumejo. Ne vsedi se na lim kapitalističnemu časopisu, on je kapitalist ter te kot taki slepi. Klerikalno časopisje ni bilo delavcu še nikoli koristno, pač pa vselej v pogubo; tedaj varuj se tudi tega — ni za osvoboditev delavstva!

Končujemo in upoštevajte naše nasvete; ter voščimo srečno Novo leto!

"GLAS SVOBODE" CO.

Čitateljem in naročnikom "Glas Svobode", želimo Srečno Novo Leto. Uredništ. in uprava Glas Svobode.

Razgled po svetu.

Avstrija.

Praga, 12. dec. Pri postaji U-hersko blizo Čohen na Češkem, je na Dunaj vožeči ekspresni vlak v tovorni vlak zavozil. 10 oseb je mrtvih, 28 težko in številno lahko ranjenih.

Dunajski župan dr. Lueger bi rad videl željo izpolnjeno predno odstopi županstvo zaradi bolezn (nevarnost da oslepi), namreč da se zgradi na Kahlenbergu, na prostoru od koder je razgled čez Dunaj — nemška "Walhalla", po vzorec one v Nurnimbergu, ter bi bila posvečena v spomin na vladarsko dobo cesarja Fran Josipa.

Rusko.

Petrograd, 21. dec. V neki hiši, kjer so bili teroristi nastanjeni, se je bomba razletela. Bili stii dve osebi usmrčeni. Neki, iz hiše bežeči človek je prijet.

Petrograd, 22. dec. Polkovnik Karpoff, povelnik tajne policije v Petrogradu, je bil danes jutro umorjen. On je bil v neko preprosto hišo izvažen, kjer ga je bomba na kose raztrgala, in njegov poročnik je težko ranjen. Karpoff je bil popred načelnik tajne policije v Baku, kjer je bil pred malo časom neki narejalec bomb obsojen.

Petrograd, 26. dec. Polkovnik pl. Klotten, načelnik tajne policije v Moskvi je imenovan namesto, dne 22. t. m. usmrčenega polkovnika pl. Karpowa v Petrogradu. Na polkovnika pl. Klotten, kateri že celo vrsto let revolucijonarce neusmiljeno preganja, so bili že večkrat morilni poskusi izvršeni.

Helsingfors, Finsko, 24. dec. Rusko-vojaška uprava dela obsežne priprave, da zamore morabitno nastajo na Finskim takoj v pojavu zadušiti. Ljudstvo in "laode" se uradno opozarja, da se bo na vsakega, ki se na tristo metrov približajo pred mestom Sveaborg usidranim bojnim ladjam, ali pa trdnjavam okolo mesta, ostro streljalo, potem ko se bo popred z enim praznim strelom svarilo. Po noči patrolira vojaštvo po mestu; stanovanja ruskih uradnikov se strogo nadzorujejo. Vojno brodogrje je pripravljeno, da vsaki čas mesto bombardira. Po tridlu Fincev, vidi ruska vlada — prazne strahove.

Petrograd, 25. dec. Razprava proti Hikalvu Tschajkowsky in Katarini Breschowskaja, katera sta obdolžena, da sta člana revolucijonarne stranke, je določena za mesec februar.

Danes je bila obdovema obtožencema obtožba dostavljena.

Mehika.

Mesto Mehika, 26. dec. Mehikanska topničarka "Guerrero", na koje krovu se nahaja bivši predsednik Zelaya iz Nicaragua, je dospela danes večer ob 1/28. ure na visočino Salina Cruz. Topničarka ni poskusila v pristan zavoziti, marveč se je vsidrala zunanji luke. Ladja je morala brzo voziti, ker dotična daljava se računa 72 ur vožnje.

Nemčija.

Berolin, 25. dec. Pod naslovom "Ameriška konkurenca zavist", priobčuje tukajšna "Post" članek iz strokovnega lista "American Machinists". V tem članku se nemška industrija prezirljivo kritikuje in naravnost zasmehuje.

Berolin, 24. dec. Ravnatelj neke tovarne, Američan, je bil od zapriseženega sodišča v Rostocku zaradi nerednosti v denarno kazn 150 markov obsojen, ker je rabil pisemske ovitke s črnim obrobkom kot znak žalosti, ter jih po pošti razpošiljal. Vsebina pisem je bila trgovska reklama. V razsodbi je rečeno, da je obsojba zaradi tega milostna, ker je obtoženec iz Zdr. držav prišel, kjer je "takošna" reklama v navadi.

Belgija.

Bruselj, 25. dec. "Dvajseto stoletje", vladni časnik, potrjuje, da se je bil kralj Leopold na smrtni postelji z baronico Vaughan poročil in da je bila baronica tudi obhajana.

Nicaragua.

Managua, 26. dec. Novi nicaraguanski predsednik, Jose Madriz je poprijel vajeti s trdno roko. Zelaya mu je za dedščino pustil prazne blagajne, toda takoj potem, ko je predsednik Madriz javnosti naznanil, da se dežela nahaja na robu propada, ukazal je zapreti. Joaquín Passó, zeta Zelaya, in pa Ernesto Martinez, Zelaya-vega poslednega finančnega ministra. Ona se sedaj nahajata v rokah oblasti in sta obdolžena, da sta javni denar poverila, vladne bonde ne vključila in papirnati denar brez podpisa v promet dala. Francisco Baca, ministrski predsednik, kateri je mesto dr. Julija Iriasa zavzel, snuje sedaj komisijo, katera naj bi dekret izdelala, po katerim bi se neko število svobodnih zagotovil preklicalo, katere monopol avstavljajo, in se po Zelayovih privrženceh izkoriščajo. Leti monopol so ogromne svote plovili v Zelayov žep, in akoravno so bili navidežno v rokah drugih, vendar je Zelaya dobival glavni delež. Trdi se, da je Passó večino teh monopolov ustvaril, a bil je samo slannati mož, za katerim se je Zelaya skrival ter večino delnic sam posedoval. Zaprtijo tega moža je ljudstvo radostno odobravalo. Tudi Santos Ramirez, kateri je bil pod Zelayem vodja brzojavne uprave, je priprt. Obdolžen je, da je v imenu Madriz za brzojavko odposlal, v kateri je bilo vladni trupi ukazano, da se ima iz varne zasede umakniti Generale Anastazio Ortiz, Benito Chadorria in Paulino Godey, kateri so bili leta 1896 po Zelayu v prognanstvo pognani, je Madriz nazaj poklical.

Roparstvo v Španiji.

V San Martinu pri Barceloni, je tolpa razbojnikov napadla neko tovarno. Uradniki so se s revolverji vrlo branili, ter roparski napad odbili. Roparji so na to drugo tovarno naskočili, katero so tudi oropali. Razni tollovaji so bili težko ranjeni, a vendar so pobegnili, predno je policija prišla.

Razne novice.

Želja umirajočega.

Franciscu Andreola v Kenosha, Wis., se je želja izpolnila, ker se mu je največi pogreb priredil, kakoršen se je kedaj tam vršil. On je imel \$1200 prihranjenih ter je odredil, da se vsa svota za njegov pogreb uporabi. Godba sestajča iz 40 mož je korakala pred rakvijo, kateri je 26 kočij sledilo. Cerkev je dobila več stotakov za maše. Pokojnik ni imel nikakih sorodnikov in njegova žena ga je zapustila pred dalj časom.

Krvava davčna demonstracija v Kalabriji.

V Costrovillari, Kalabrija, je ljudstvo protestiralo napram novim občinskim davkom. Pri tem je prišlo do spopadov z orožniki, kateri so strelno orožje rabili. Tri ženske so bile usmrčene, veliko drugih pa ranjenih. Trije korabinerji so bili s kamenji poškodovani.

Požar v blaznici.

Jacksonville, Ill. 21. dec. V tukajšnji osredni bolnišnici za umobolne, je pozno na večer nastal požar, kateri se je hitro širil. V bolnišnici se nahaja kakih 2000 bolnikov.

Govori se, da je v gorečem poslopju več bolnikov, ki so se pod postelje in drugod poskrili, ter se jih v naglici ni moglo najti. Mnogi umobolnih tekajo nagi po mestu. — Ob 11. uri se požar omejil, potem ko so bili 4., 5. in 6. odelek uničeni. V teh oddelkih je bilo 180 bolnih žensk, katere so, kolikor se je dognalo, rešene. Deloma razdejana poslopja se nahajajo četrtil milje oddaljeno od glavnega poslopja, tedaj ni bila toliko nevarnost za poslednje. Naslednji poškodovanih poslopij so večinoma neozdravljivi umobolni, toda le malo število teh je, da so nasilni, tako da se je presegitev razmeroma lahko vršila. Dezdeva se, da je nekaj bolnikov pobegnilo, ker jih je bilo v mestu videti, a veliko jih ne mora biti. Vse kaže, da je nekaj bolnikov v ognju konec storilo. Škoda znaša okolo \$40.000.

Uboga rodbina.

Toledo, O., 21. dec. Ruski farmar Josip Zimmermann, kateri se je iz North-Dakota na Rusko podal, da ženo in otroke v Ameriko privede, je zapustil vlak v vasi North-Baltimore, misleč da je v Baltimori, Md. Ko je svojo pomoto zapazil, podal se je v neko gostilno. Naslednje jutro je strmoglavil z okna tretjega nadstropja, ter se pri priči ubil.

Trgovina s premogom v zagati.

Velika porota je obtožila tri uradnike premogarskih trvd, ker so pri dobavi premoga za čikaško mesto po 200 odstotkov dobička jemali. Mestne uradnike se je do sedaj pri miru pustilo, a sliši se da bojo tri v teku par dneh pod ključ dejali. Porotniki ne bodo čaka imeli se sedaj s vsemi tatin-skimi mestnimi uradniki pečati, ker njih število je ogromno, ter bo januarska Velika porota, pričeto delo nadaljevala.

Obtožba se glasi na "zaroto proti čikaškim mestu". Uradniki premogarskih trvd, kakor tudi trvdke same so obdolžene, da so mesto za ogromne svote ogoljufali. Največje goljufije so se dogajale pri dobavi premoga za vodovodna naprave. Pogodbe so sklenjene za dober premog, a dobival se je vseskozi slab.

KJE JE?

Frank Hlačun doma iz Savinske doline, Štajerskega. Pred tremi leti sva bila skup v Cumberland, Wyo. Rad bi zanj zvedel. Če kredo rojakov ve za njegov naslov naj blagovoli naznaniti spodaj podpisane mu.

Rudolf Hribar
R. R. No. 3 Box 55 A.
Columbus, Kans. 51-53

Novodobni vrag.

North Attleboro, Mass. 20. dec. "Kdo hudiča pa je ta Leopold", je bil temelj pridige dne 19. t. m., katero je pridigal duhovnik Hazen Coking v cerkvi prvih univerzalistov. Pastor je izjavil, da je kralj Leopold iz Belgije vraga na spridenosti prekosil, in če je le kakšen pekel, potem mora sam peklenški knez ljubosumen biti nad Leopoldovo zlobnostjo. — Res lepa čast za mazilenega katoliškega vladarja po milosti božji.

Delavska nevarnost.

McAlister, Okla., 22. dec. Vselej razstrelbe v Coughlerjevem premogovniku tukaj je pet premo-garjev težko ranjenih.

Gallup, N. M. 23. dec. Vselej plina sta bila v Weaver Mine, American Fuel Company, dva moža usmrčena, ko sta rov odpirala, v katerim že sedem let gori.

Ogromno bogastvo.

New York, 24. dec. Gospa E. H. Harriman, vdova pred kratkim umrlega železniškega kralja, je z enim udarcem najbogatejša ženska celega sveta postala. Sedaj se je izkazalo, da je njen so-prog zapustil \$220.000.000, tedaj \$71.000.000 več, kot se je v prvič dognalo bilo.

Deficit.

Washington, 27. dec. Sedanja uprava poštnega oddelka je pričela poslovanje s primanjkljajem \$17.479.770, največji primanjkljaj katerega je še kedaj ta ode-delek imel. V zadnjih letih, se je ta nedostatek tako brzo množil, da je rekel generalni poštar, navadna poslovna modrost zahteva, da se ta nedostatek temeljito preišče in dožene. Preiskava je dognala, da tiči vzrok v poštnem tarifu drugega razreda in pa v poštni dostavi na deželi. Leto za letom se pomnožena poštna izguba pri drugim razredu znaša \$64.000.000, in izguba pri poštni dostavi na deželi doseže 28 milijonov. Samo te dve točki izkaže-je več deficita, kot znaša ves narodni primanjkljaj v fiskalnem letu. (Op. ur. Zakaj si pa Express kompanije meštete milijone dela-jo? In zakaj se železnicam o-gromne milijone vsako leto pla-čuje? Kje je državna moč!!)

ZA CHERRY SIROTE.

M. Kramar nabral \$10.85 in si-
eer so darovali: J. Plavec \$1, J. Sternad 75c; po 50c: T. Wersh-ing, M. Petehnik, A. Kerntz, I. Potočnik, J. Visočnik; po 25c: M. Kramar, J. Kramar, A. Slapnik, J. Semprimožnik, J. Jugovnik, J. Rosenstein, J. Zagožen, J. Semprimožnik, Alojz Golob, T. Rih-tar, F. Zagožen, F. Komar, F. Ce-rar, J. Burkelec, F. Podlinšek, J. Petehnik, J. Kramar, J. Falle, J. Sitar, J. Krznar, F. Kosec, J. Felician, po 20c: T. Primožnik, J. Maik, M. Koss; po 10c: M. Za-breznik, K. Levar, A. Felician, J. Mlinar, M. Potočnik; I. Bottar 50c. — Tajnik S. S. P. d. št. 18 poslal \$4.00 darovali so sledeči po 50c: J. Rojšek, A. Vidergar, M. Smrekan, F. Lužar, M. Roz-man; po 25c: J. Brenčič, J. Škof, M. Leskovec, J. Galet, E. Mikuš, J. Leskovec. Skup 15.35
Na rokaj za Marijo Pirh 5.00
Na g. Kompa odposlali 107.50

Skup

\$127.85

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:	
za \$ 10.30	50 kron,
za \$ 20.45	100 kron,
za \$ 40.90	200 kron,
za \$ 102.25	500 kron,
za \$ 204.00	1000 kron,
za \$ 1018.00	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja obdika. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpriilne-je do \$25.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske ro Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

BRAT JUSTIN.

IZ DNEVNIKA SAMOSTANSKEGA NOVICE.

Priobčil Bistričan.

Dne 19. decembra.

Snoči sem bil spet pri Albini. Deklica je rekla, da spozna iz mojih besedi, da sem precej navzhan. "Ali tudi hudoben?" sem vprašal. Za odgovor me je gorko poljubila in stisnila k sebi.

Danes zvečer greva z Viljemom: "krokati".

Dne 20. decembra.

Snoči smo krokali. Kadar je človek pijan, je pa res čisto brez vsake razsodnosti in pameti. Ko sva bila z bratom Viljemom ravno v najintimnejšem pogovoru z natakarijo, privzdigne Viljem svoj klobuk, ki ga je dozdaj tako trdovratno na glavi tiščal, in Mič je opazila njegovo tonzuro, pri tem pa se spustila v nad vse začuden smeh.

"Torej taka agenta sta vidva" je rekla in še mene šla gledat od zadaj.

"Mič", je dejal Viljem trdo, ako poveš komu, da sta bila tu dva frančiškana in da večkrat sem zahajata, zavrtim ti glavo."

"Jaz tudi", pripomnim jaz.

"Saj nimam dveh", smejala se je dekle.

"Tudi če bi ti eno, bi ti bilo rveveč", je dejal brat Viljem in potegnil iz žepa dve sveči, ju prižgal ter pokazal na Križanega v kotu.

"Prisegla boš, da naju ne izdaš!" rekel je resno, iz oči mu je pa svetil demoničen ogenj.

"Tudi brez prisega se vama ni treba nič hudega nadejati", dejalo je dekle, zdelo se mi je pa, kot bi je bilo nekoliko strah.

Brat Viljem je vstal in snel klobuk z glave. Tudi jaz sem storil takisto. "Tri prste kvišku!" je velel moj tovariš, in natakarija je mehanično ubogala. In brat Viljem je narekoval z globokim glasom:

"Prisegam pri Bogu vsemogočnem in vsvedočem, da vaju ne bom nikoli izdala proti nikomur in tudi ne, če bi katerikoli kdo kaj vprašal za to."

Dekletu se je tresel glas pri vsaki posamezni besedi in ko je bilo konec prisega, je legel težak duh na vse tri, kar je povečal še vonj ugaslih sveč. Kmalu sva vstala in odšla, trezna, kot bi ne bila niti videla pijače. Vsem trem je manjkalo besedi in skoraj brez slova smo se ločili.

Danes zjutraj sem se nekaj zakasnil po brevirju na koro, tako da so vsi ostali novici že odšli preje. Ko tako sam korakam po koridorju proti noviciatu, pride proti meni pater Tadej, ki je na videz jako tih pater. Pozdravim ga, kot se spodobi in je navada in on mi nad vse prijazno odzdravi in me vstavi v vprašanje, odkod grem, če imam morda popolne kaj časa, da bi prišel k njemu v sobo, kjer mi ima nekaj važnega povedati. Že iz radovednosti sem mu obljubil priti, če ne bom imel kaj posebnega opraviti.

Popoldne sem res šel k patru Tadeju.

"Ste vendar prišli!" je vzkliknil takoj, ko sem odprl vrata, prihitel k meni in mi vadal desnico. Nato mi je velel uvesti se na divan. Tu mi je začel praviti, da je poznal mojega očeta, ki je v prvi gimnaziji z njim skupaj hlače trgal, pozneje pa da se mu je izgubil za vselej izpred oči. Ko sem mu povedal, da ga je že zdavnaj zasula lopata, je vzdihnil pobožno obmislil oči proti stropu: "Requiem aeternam dona ei, domine, et lux perpetua luceat ei, requiescat in pace!" takoj nato pa prijel mene za roko in dejal:

"Tako ste podobni svojemu očetu, da je ni razlike med vama. Take oči, taki lasje, ves tak obraz. Zares, drag prijatelj ste mi, saj sva bila tudi z očetom dobra prijatelja. Kot sem imel vašega očeta rad, tisto prijateljstvo čutim do vas. In da sva si v istini dobra, zvesta prijatelja, spili boste z menoj par kozarcev dobrega vina".

Stopil je k omari in potegnil iz nje steklenico iskre tekočine. Postavil je dva brušena kozarca pred mene in sebe, malil penete pijače ter trčil z menoj. Kako je zašumelo po krvi! Čutil sem, ka-

ko mi je mahoma vsa kri burnejše plula po žilah. In ker me je pater Tadej šilil izprazniti kozarec, sem mu izpolnil njegovo željo. Glavo mi je navdajala opojnost in najrajši bi bil zaprl oči.

Pater Tadej je sedel tik mene na divanu. Videč, kakšen vpliv ima vino na mene, se je začel igrati z menoj. Zdalj mi je gladil las, zdaj me božal po licih, potem mi stiskal roke v svoje in jih k sebi pritiskal. Kmalu na to je položil svojo desnico na mojo ramo, pa me že objel okrog vratu in me stisnil k sebi. Z levega je pa prijel za cingulum (pas) in me tolkel z njegovimi komci po kolenih, po licih in kjer se mu je zdelo. Pa me je spet stisnil k sebi in položil svojo glavo na moje prsi.

Te komedije so me zdravile docela. Nerazumljivo mi je bilo vedenje pater Tadeja in postal sem pozoren na njegove geste.

Pater Tadej mi je znova natočil kot svojemu dobremu, kot najboljšemu prijatelju in me silil piti. Res sem pil, a da bi se opil na to nisem mislil. Pač pa sem hotel kazati utrujenost in zaspamost, ker sem bil radoveden, kaj namerava pater Tadej. Da na nekaj posebnega misli, sem slutil.

Izpišvi iz kozarca močno pijačo, sem kar padel po divanu in deloma zatisnil oči. In videl sem, kaj je počel pater Tadej pri sebi in kaj si je dal opraviti pri mojem habituu. V trenutku sem bil kvišku, pahnul dišjega nenaravnega polnotnega od sebe, zakričal le besedo "Svinjar!" in odhitel skozi vrata, katera je preje pater Tadej zaklenil, kar sem stoprav zdaj zapazil.

In prišedi v svojo celico sem prelistal slovenski krščanski nauk in našel tam med gneli mutasti ali sodomski gneli!

Dne 22. decembra.

Lepa noč je bila snoči. Neboj zvezd je migljalo na nebesnem oboku. Mraza, ki je te dni navaden, nisem nič čutil, zato sem tgasil luč, slonel pri odprtem oknu in gledal v bujno noč. Ura je udarila že zdavnaj deset, in vsi samostanski prebivalci so že počivali, vsaj kakor sem jaz sodil, ker nisem nikjer videl nobenega okna razsvetljenega. Moje misli so poletela daleč tja čez samostanski zid v Veliki log v lično hišico k ljubljeni deklici, ki sniva lepa sanje ljubje nedolžnosti.

Naenkrat se mi je zdelo, da sem čul neko šumenje tam pri vrtnih vratih. Napanjal sem ušesa, a vse je bilo zaustoj. Da bi napasel svojo radovednost. Že sem mislil, da sem se zmotil v svojih slutnjah, ko zagledam v vrtni hišici tam med drevjem mal odsev luči. Da je v hišici nekdo, sem spoznal iz tega, ker se je svet luči zdaj pokazal, zdaj zginjal. Radovednost me je gnala, kdo je v hišici in kaj da išče tam ob tej uri. Tudi prejšnje šumenje pri vratih mi ni hotelo iz glave. Zato sem tiho odprl svojo celico in bos odšel skozi skrivna vrata na vrt. Da ne bi delal morda kakkega šuma, sem stopal po travi in se varno izogibal peska.

Kmalu sem bil v bližini vrtna hišice, iz katere so se slišali glasovi. Kolikor mogoče tiho sem se splazil skoraj do nje in pogledal noter. Skoraj da mi ni ušel izraz začudenja. V hišici je sedel pater Julijan, poleg njega pa neka ženska, stara kakih 30 let. Ženski se je bralo iz obraza, da je bila v svojem življenju že marsikako strastno bitko, ki ji je začrtala globoko, ostre zareze v kožo. Pred njo in patrom Julijanom je stala velika steklenica vina ter nekaj jestvin. Pater Julijan je bil rdeč v obraz in videti razburjen, ženski je pa igral škodoželjen nasmev okrog ust.

"Čudem ljubimec si, da bi se me zdaj rad odkrižal," je govorila ona, "toliko let že živiva lepo zakonsko življenje, oče par otrok si že tudi, a vkljub temu najina vez še ni dovolj trdna, kot vidim. Naveličal si se me, ker sem ti prestara, kaj ne? Le pusti me, potem pa posledice pripiši sebi!"

"Kaj storiš?" jo je vprašal pater Julijan in gledal v tla, kot bi je ne poslušal nič.

"Kaj storim? To bi ti moralo biti dobro znano. Predi patra gvardijana stopim in mu razkrijem tvojo preteklost. Povem mu, kako si spovednično izrabljala toliko časa, da si me v svoje mreže ujel, povem mu da si zadušil in zakopal prvega najinega otroka kot psa, da si uporabljal prepovedana sredstva, da bi uničil sadove, ki jih je rodila tvoja pohotnost. Povem mu, da si goljufal samostansko blagajno, da si prodajal razne reči iz samostana, da si prejemal denar za maše, ki se niso nikoli brale. Vse to in še mnogo drugega mu povem. Pa tudi drugim povem, da izve svet o tvoji svetosti! Naj te zapro, naj te obesijo, drugega nisi vreden!"

"Tončka!" je zaklical pater Julijan in izraz bolesti mu je legel na obraz.

Oma pa se mu je na vse grlo zasmejala in dejala:

"Ti želiš usmiljenje od mene, ko ga ti nimam z menoj niti trohice! Štirideset let že šteješ, a še si tako nerazsoden, da misliš, da sem še vedno navadna kmetska punca 17ih let, katero si nekdanji sladkimi besedami in svetimi obljubami prevaril.

Cim dakje sva bila skupaj, tem bistrejši je postal moj razum in spoznavanje tvoje nizkosti v misljenju in dejanju. Res, da sem tudi jaz veliko prizadeta pri tvojih grehih, a pomisli, s kakšnimi nasilstvi si ti delal. Že tako je vera v nas taka, da je duhovnik najsvetejši človek in meizrečeno pameten. Od prve mladosti se nam vibja v glavo neomejena pokorščina vsakemu duhovniku. In naj pride kmetsko dekle, neizkušeno in preprosto, kot sem bila jaz, v roko takemu duhovniku, kot si ti, ki si porabil vsa dopustna in medopustna sredstva, da si prišel do svojega cilja, kdo si upa le misliti, da ne bi padla? Zato se hočem maščevati nad teboj in pripravljem bodi, da bo to moje maščevanje vredno tvojih dejanj."

Patra Julijana so ženske besede precej potle in vsaka ga je morala pčiti naravnost v srce. Na vsaki način je bilo docela resnično očitjanje, krvavo resnično, sicer bi ji bil zabrusil v obraz besedo "lažnivka". A on ni storil tega, ampak dejal:

"Vedeti moraš, da mora biti najine zveze konec. Ljudje si še pečejo o najinem znanstvu in pričakujem vsak čas, da me zapro za več mesecev v ječo, ko zvedo moje življenje. Zato, Tončka, ne bodi kamita; jaz sem ti dober še zmerom kot nekdanj, kar pa delam in mislim storiti, ni moja krivda, ampak krivda tvojih, ki so nam dali take zapovedi."

Dalej prihodnjic.

"TA NEVARNI INOZEMSKI ELEMENT."

S kakim ljubkim duhom vzvišenosti čitamo o prokletstvu "inozemskega elementa".

Da dobimo Evropejce sem v Združene države rabimo vsakojaka sredstva in sladke besede, namazane s medom in sladkorjem, samo, da jih prevarimo in s tem pomagamo velikanskim korporacijam in prekomorskim parobrodnim družbam, kojih življenska kri je enakomeren pritok evropskega kmečkega ljudstva.

Ko ta kmetički element dospé v razna Evropejska pristanišča, da se vkrcé na parnike, kjer jim navadno odkazejo smradljivo medkrovje, jim še brezumni agent enkrat na uho natveji, da Amerika je dežela svobode, kjer se cedi med in mleko, zlato se pa pobira po cesti. Ta agentova laž in vada ameriških kapitalistov, sosebno parobrodskih družb na toliko potolaži obupanega potnika v obljubljeni deželo, da nehoti pozabi, vsaj momentno, na rodno grudo, in prihranke dolgih let, katere je dal družbi za tako gnusno in nesramno postrežbo in nevarno vožnjo na morju.

Ko pa pride v Njujorško ljuko in ga razni vladni uradniki do skrajnosti sem in tja premečejo in preiščejo ter naposled morda le izpuste iz kletke in pride ven, da živja svobodo, se mu na žalost in obup oči odpro. Na cestah ni ne medu, ne mleka, zlato tudi ne pada z neba. Mora iti v tovarno, v rudokop, premogokop, kjer pride v najtesnejšo dotiko s mlekom, medom in zlatom v podobni,

male nakaznice — plače. Zasluži le toliko, da komaj živi in nič več. Sedaj se mu vzbujajo gnjevi! Doma v Italiji, Austriji, na Ogrskem ali od koder že pride, je tudi delal in živel in bil svoj gospodar. Sedaj pa je plačal toliko za vožnjo, potrošil ves prihranek, prodal rodno grudo, da gre v deželo učiti se kruh jesti na tujem.

Toda, vse eno, to je prosta dežela. In ta novica zopet nekaj izda pri inozemcu. On in njegovi tovariši-delavci se smejo vsaj skup zbirati, pogovoriti se o stvarih in preiskati kaj je napak o položaju. Kako presenečenje! Tudi svobode prostega govora in shoda nima, če tako zahteva "business" interes.

Zato ker je inozemec, tujec in ker je nevesč angleškega jezika, kmalu spozna, da nima pravice do prostega govora. On je anarhist, zarotnik, tujec ni državljan, dela nered in če je brez dela, mu pravijo hobo, tramp, berač, posto pač. Povedano na kratko, tak človek, ki sem pride v to deželo svobode in bogastva, je zamenjal kozaka s policajem.

Ali pretiravano? Ne, nikakor, ne!

V Spokane, Wash. je 350 na pol sestranih in skoro do smrti pobitih "revolucijonarev" v ječi, ker so skušali govoriti na javnih prostorih, ulicah. Dvanajst drugih — izmed teh dve ženski — so v ječi zaradi "kriminalne zarote" — to je zaradi skušanja razbiti zakon, ki prepoveduje svobodo govora in tiska, kateri zakon je že neko sodišče v Spokane označilo za nekonstitucijski. Mali dečki, razprodajalci časnikov so bili zaprti, od katerih je policija s sredstvi starodavne inkvizicije skušala dobiti razne neresne ispovedi. Policaji trde, da so se ti dečki vdeležili shodov "revolucijonarev" in da "tam ni bil prostor za nje". Revolucijonarci pa trde, da resnični vzrok aretacije teh dečkov je ta, da so prodavali časnik Spokane Press, ki je nepristransko objavil položaj obeh strank. Policija sedaj preti s zaporom delavskih in socijalističnih vodij, ki cirkulirajo zadevno zahtevo za uveljavlo predoga, ki dovoljuje svobodo govora in tiska v Spokane v isti meri, kakor imajo druga večja mesta. Nek "prominentni državljani" je ponudil en tisoč državev (kolov) prostovoljcem, ki se upajo "pognati vse agitatorje o reko".

Omenimo pa naj, da niso vsi ti "agitatorji" inozemci. Mnogo jih je, ki so domorodci (rojeni v Zdr. državih), toda dovolj jih je pa tudi iz tujine, da se jim radi večine lahko reče "inozemski element". Nekateri teh delavcev so, skoraj bi rekli ignoranti, naporni in so se-le začeli spoznavati "nedežo barvo", toda večina drugih pa so naobraženi možje, ki imajo velike skušnje. In ti so vodje. Svetujejo pa neprenehoma, da se svet "ne upira" in to je duh, ki je tiral njihovo stran tako daleč.

In tako se boj še vedno plete. Istočasno pa mi, ki smo zvaljili te "agitatorje" na naše obali — ker jih naši mojstri, velike korporacije rabijo, da drže plačo delavcev pri tleh — črtimo in zaničujemo zato, ker so kakor zgoraj vidimo: "inozemci, ki so sem prišli, da kršijo naš zakon." — "Seattle Star".

Sramota.

Rev. Deek je v jedni njegovih govorov rekel, da je sramota, hoteli biti. On je gotovo s tem menil reči, da človek, ki se lahko izogne ali prepreči bolezen in ni tako storil, se naj sramuje sam pred seboj. Dandanašni vsakdo ve, ali naj bi vedel funkcije telesa in vzroke najnavadnejših bolezni in je mnogečrati v njegovi moči da jih ali prepreči ali pa jih hitro ozdravi predno se trdno akorečnijo v telesu. Vaš apetit je najboljši merilo vašega zdravja. Če se slabša tedaj je nekaj napak z vami in mi vam svetujemo, da prčnete takoj rabiti Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Isto je zelo koristna zdravniška priprava, ki vam da zdrav tek in novo živčno moč.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Vsak slovenski delavec mora čitati svoje glasilo t. j. "Glas Svobode!"

NAJBOLJŠI ZDRAVNIK

je tisti, katerega zmožnost in izkušnost v zdravljenju Vam GARANTIRA, da Vas zamore v kratkem času hitro, uspešno in popolnoma ozdraviti.

Dr. J. E. Thompson.

ŽE VEČ KOT 10 LETNO UREDOVANJE, kot glavni zdravnik in ravnatelj na SLOVENSKEM ZDRAVIŠČU V NEW YORKU

Vam je dosti jasen dokaz, da je naš slavn svetovnoznani

Dr. J. E. THOMPSON,

najboljši zdravnik, kateremu je vsaka bolezen dobro poznana in kateri ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni, za to Vam ne bode nikdar žal ako se takoj njemu poverite v zdravljenje, ker le tako zamogli boste v kratkem svoje zaželeno zdravje nazaj dobiti.

NI JE SPOLNE MOŽKE ALI ŽENSKÉ BOLEZNI

katera bi ne bila Dr. J. E. THOMPSONU popolnoma dobro ne poznata in katere bi se on ne upal v najkrajšem času popolnoma ozdraviti. — Dr. J. E. Thompson ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni, ter Vam zamore z njegovo zmožnostjo GARANTIRATI da Vas bode gotovo uspešno ozdravil in ako bolehte naj si bode za katerikoli akutni, ali zastareli notranji ali zunanji bolezen, kakor tudi še tako nevarni in teško ozdravljivi moški ali ženski spolni bolezni. On je na zboru od več stotin zdravnikov dokazal, da lahko bolnika ozdravi, ne da ga osebno pregleda; njemu zadostuje natančni opis bolezni v pismu, akopram je bolnik od njega še tako oddaljen.

Dr. Thompson Vam jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledečih bolezni:

Postedice onanije, triper, čanker, sifilis, impotenco, ali nezmožnost do spolnega obolenja; polucijo, ali gubitek moškega živčnega soka; revmatizem. Vse akutne in kronične bolezni želodca, srca, glave, grla, ušes, ledic, pljuč, prs, mehurja; kilo ali bruh, nervoznost; vse živčne bolezni; naduho, katere in prehlad, neuralgijo, zlato žilo; božjasi; vodenico, vse spolne bolezni na notranjih ženskih ustrojih; neredno mesečno čiščenje; beli tok; padanje maternice; neplodovitost; — vse kožne bolezni; srbečino, lišaje, hraste in rane; mazulje na licu; uši na spolnih delih, i. t. d.

Zdravljenje vseh spolnih bolezni ostane strogo tajno!

Zatoraj rojaki: Ne obupajte ako Vas drugi zdravniki niso mogli, ali ne morejo ozdraviti. Bolehte-li od naj si bode katere koli bolezni, ter Vam je zdravniška pomoč neobhodno potrebna, in ako želite da boste v kratkem in popolnoma ozdravili, poverite samo izkušnemu, vestnemu zdravniku svojo bolezen v zdravljenje, radi tega natanko in brez sramu opišite svoje bolezni v materinem jeziku, ter v pismu natanko naznanite kako je bolezen nastopila, koliko časa traja in se razvijala, ter pisma naslavljajte edino le na:

SLOVENSKO ZDRAVIŠČE

Dr. J. E. THOMPSON, 342 W. 27. St. New York

Uradne ure so: Ob delavnikih od 1 do 5 ure pop. V nedeljo in prazn. od 11 ure do 3 popoldan

SALOON

z lepo urejenim keglščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

937 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue CHICAGO.

ED. SIHRA,

izdelovalec finih Havana in domaćih smodk. Tudi prodajam vse vrste tobak na debelo in drobno. 612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

ODVETNIK

PATENTI.

CARL STROVER

1009-140 Washington St. CHICAGO. Tel. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostilna,

deliká Dvorana za društvene in unijske seje, in Vruha dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

650 Blue Island Ave.

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač. 82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja TEL. CANAL 1886

Frank Gregorič

priporoča rojakom-prijateljem svoj fino urejeni

SALOON

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

"Austrian Club"

GOSTILNA

JOE LENIČ, lastnik

STRINGTON "redmestie Leadville, Colorado Potniki dobro došli! Zastopnik Glas Svobode

GOSTILNA!!!

JOHN DOBNIK

300 Reed St., Milwaukee, Wis

GOSTILNA!!!

Reinhold Kroll

izdelovalec in trgovec na veliko s

VINOM IN LIKERJI.

"GREEN BELL"

naše specialiteta.

410 Greenfield Av. Milwaukee

Phone 1547 J.

HELLO! HELLO!

Rojakom Slovencem naznanjava, da sva odprla

Gostilno "Slovenski Dom"

na

2236 So. Wood ceste

to je med Blue Island ulico in 22. Plaeom samo en block od slov. cerkve, kjer točiva vedno sveže pivo in druge likere. Dobe se tudi fine smodke.

MLadič & Krampats.

TUKAJ živčim rojakom in onim, ki potujejo skoz Kenosha, priporočam svojo na novo urejeno

GOSTILNO

v obilen poset. Hrana in stanovanje se vedno dobi pri

LOUIS ROBSEL

113 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis

Josip Komar

164 Reed St., Milwaukee, Wis

priporoča rojakom svojo

lepo urejeno

GOSTILNO.

Snažno prenočišče se vedno dobi

Rojakom, ki potujejo skoz naše mesto se za obisk vdano priporočam.

Schlitz pivo na žepu.

Louis Bergant

SALOON

257 First Ave., na ogalu Park St MILWAUKEE, WIS.

Biljar na razpolago.

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

Chicago,

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHEK, podpredsednik; Norkomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO (predsed.), 11212 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERSČAJ Box 271, Grand Works, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JOS. FRITZ, 11422 Stevenson A., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 55 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill. Denarne pošiljatve pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.
Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE".

Pristopili.

K društvu št. 1 v Chicago, Ill.: Franc Anželj, c. št. 933.
K društvu št. 6 v Winterquarters, Utah.: Valentin Orač, 934;
Franc Zmrznikar, 935; Martin Moneta, 936.
K društvu št. 10 v Moon Run, Pa.: Josip Mahne, 937.
K društvu št. 11 v Staunton, Ill.: Ivan Sprudič, 938.
K društvu št. 13 v Witt, Ill.: Ivan Richend, 939; Franc Tomažič, 940.
K društvu št. 15 v Granville, Ill.: Franc Blatnik, 941.
K društvu št. 16 v Clinton, Ind.: Anton Primožič, 942.
K društvu št. 20 v Cleveland, O.: Ivan Struna, 943.
K društvu št. 22 v Indianapolis, Ind.: Franc Kovačič, 944;
Franc Hruban, 945; Anton Hvaliza, 946.
K društvu št. 24 v Milwaukee, Wisc.: Ivan Kopušar, 947;
Josip Jovla, 948.
K društvu št. 27 Forest City, Pa.: Blaž Carli, 949; Franc Germ, 950; Anton Geršman, 951; Karol Keržič, 952; Franc Mihevc, 953; Ivan Opeka, 954; Ivan Tornič, 955; Martin Knez, 956; Franc Kastele, 957.
K društvu št. 32 v Wenona, Ill.: Martin Šimec, 958; A. Belkouski, 959; Ivan Nadler, 960.
K društvu št. 36 v Springfield, Ill.: Anton Gorenc, 961.
K društvu št. 38 v Jenny Lind, Ark.: Franc Luznar, 962.
K društvu št. 39 v Aguilar, Colo.: Josip Mohorič, 963.

VSIM DRUŠTVAM S. S. P. Z. NA ZNANJE.

Opetovano opominjam uradnike društev, da kadar priglasi kdo svoj pristop k kakemu društvu S. S. P. Z. naj ga pri sebi eden iz med članov predlaga kot čakaneca a s predlogom mora čakance vplačati \$1.00 v društveno blagajno.

Predsednik poveri na to dva ali več članov odbora da koračijo s čakancem k zdravniški preiskavi. Kadar zdravnik čakance preišče takrat se zamorejo v prvi seji vpeljati in doplačajo, kar imajo še za doplačati, kakor v zapisniku čitate, vstopnine plača vsak član \$2.00 in takoj pri sprejetju v društvo naj plača tudi \$1. mesečni asessment za dotični mesec.

In kadar se pošilja mesečno poročilo, kakor tudi denar na Zvezo, takrat se ob enim vposljejše pristopne listine novih članov.

Za nove pristopne člane odpisovati mora društvo Zvezi \$2 in ves asessment in če se tako stori, potem se nove člane po potrditvi vrhovnega zdravnika sprejme ter vključi v Glav. Uradu z tekočim mesecem. Ako pa društvo odpisuje za nove člane samo po \$2.00 se ne sprejme nobenega člana v Zvezo dokler ni mesečni asessment plačan. — Člani tudi plačajo za potne in pristopne listine 25c, to pa takoj pri izdaji, nakar naj društvo pošlje Zvezi z nastopnim asessmentom.

Enako opominjam ona društva, katere še niso poskrbele za svoj urad potrebne jamščine, da isto prej ko mogoče store.

Pravila bodo dogotovljena do 1. jan. 1910, in takoj bodem razposlal na vsa društva ista, da se bodo člani vedeli ravnati v prihodnjim letu. Konečno še opozarjam vse društvene tajnike, da se točno ravnajo po Zveznih navodilih in določilih v prihodnjem letu.

Vsem Zveznim bratom S. S. P. Z. pa poročam, da naša dična organizacija vedno uspeva in napreduje. Po prvem glavnim zborovanju je pristopilo do sedaj 12 novih društev z lepim številom članov. Kakor tudi stara društva so se krepko povzpela, kajti vedno naraščajoče število članov kaže lep uspeh in napredek. K temu pa se še vstanavlja 9 novih društev in še mnogo rojakov čaka na pravila, da se prepričajo o istih ter vstanovljena bodo društva za našo razvijajočo se S. S. P. Z.

V mesecu januarju 1910 bodo tiskane nove Prošnje za moški in ženski spol, ter poslana bodo na vsa društva, toraj cen. društva naj bodo pripravljena za sprejetje ženskega spola.

Tu v Chicagi nam poročajo rojakinje, da vstanovile bodo svoje društvo ter priklopile se k naši Zvezi. Isto tako naj store v okolicah kje se nahajajo naša društva, da pristopijo v staro, ali se pa vstanovijo svojo podružnico.

Cenjenim društvam naznanjam, da 5 mesečni računi ali revizija S. S. P. Z. se vrši 1. Januarja 1910 to pa vsled tega, ker vsem nadzornikom nimogooe prisostovati vsaki čas, a pri tej stvari pa morajo biti vsi navzoči, toraj prosim malo potrpljenja.

Srečno novo leto.

JOS. IVANŠEK, tajnik.

BOŽIČNO DARILO.

Božič se je približeval bližje in Rozie ni mogla zaspiti. Tudi ko se je njen oče ranega jutra pripognil nad njeno posteljo, da poljubi njo in Roberta ter jima voščil dobro jutro in by-by predno dide na delo v železno livarno. Ona je bdela, ter poslušala, kako je zamaaj butala burja ob malo hišo, kako je v podstrešju pokale kar se ji je zdelo takko blizo, da ko bi stegnila roko pa bi lahko dosegla švigajoče prikazni, ki so se menjemale pri prasketanju sveče in njene svetlobe.

Snežilo je, in burja je razsajala ter nosila bele snežinke skoz razpoko v notranje prostore, da je revna odeja na postelji postala premočena in trda, spodnji del pa je bil pokrit s snegom. Rozie se je tresla mraza. Nategnila je že razdrapano idejo, pokrila žnjo brata in tudi sama se je skrčila pod njo. Ko se je bratec prebudil stegnil je roko in Rozie se je stisnila k njemu.

"Ali misliš Robert, da bo moja punčka tako velika kot je Mickina?"

"Tvoja punčka? Jaz upam da, Rozie."

"In tvoje sanke Robert, bodo tudi velike in rudeče kot so one Cajhnovca Bilčka?"

"Ali ne bo to lušno?"

"Znabit, da dobimo tudi slašče, Robert. Saj veš, Micka Turkova jih je; ko je dobila punčko in Cajhnov Bilček pa je dobil toliko lepega zadne leto."

"Da, toda saj veš, da ata ni imel dela celo poletje; slisala si tudi mamo govoriti, da moramo imeti vsi nove obleke, ker so dosedanje že toliko dozorele, da se jih šivanka neprime več."

"Nato je deklet molčalo nekoliko trenotkov."

"Oh, toda Miklavž boide tudi nam igrat prinesel, ali ne Robert?"

Fant je nato postal momentalno ravnodušen.

"Miklavž je čuden patron, Rozie," odgovoril je fant nenadoma da bi otrešel žnjim sestrično prazno versstvo.

Toda deklet je bilo vstrajno: "Zakaj, Robert?" Je vprašalo.

"Zato — zato, ker pusti vsa boljša darila bogati mladini, in v mnoge, mnoge hiše v katerih stanujejo revni ljudje se še vstavi ne", je razburjeno odgovoril, Robert.

"Prinesel pa bo moja punčko, Robert, ali ne?"

"Jaz upam da, Rozie."

Ležala sta, ter poslušala piskajoče vetrove zunaj, odkoder se je hkratu začelo skripajoče odmetavanje.

"Kaj je to?" Vprašal je Robert.

"To je papa, ki odmetuje sneg raz tratorja," odgovorila je sestra.

"Vidiš, kako snežuje", nadaljevala je ona, porinivši odejo nazaj in pokazala na belo listo na podlu in na spodnjem delu njune postelje.

Fant je hitro skočil iz postelje, ter stekel bos po golem podu k nizkemu oknu v nasprotni strani od postelje in gledal ven. Zunaj je bilo zakopano vse pod težko belo odejo, in snežilo je še vedno dalje; on pa je videl bele snežinke na lahko se dotikati ob šipe v oknih.

"To je fino, Rozie!" je upil, ploskajoč z rokami veselja, ko se je vračal nazaj v postelj, tresoč se mraza. "Sedaj pa moram imeti sanke, prav gotovo, in potem te bodem jutri na njih daleč na okoli pripeljal."

Nato sta zaspala, in ko sta se zopet prebudila, bil je svetel dan, in nju mati, stoječa v spodnjem delu postelja pri vnožju na pol podrtih stopnicah, ju je klicala.

Vstala sta hitro, pobrala vsak svojo obleko ter jo nesla v naročju dol po golih stopnicah v kuhinjo, kje je v stari že na pol podrti peči že dobito gorelo.

Še vedno je snežilo, in veter zunaj se je igral s snežinkami ter jih v velikih skupinah zanašal skoz ulico in jih kupičil na odprto zemljišče. Otroka sta radostnega obraza zamutila okno za toliko časa da povzjeta koruzen kolač za zajtek.

Robert je moral izostati iz šole ta dan; njegova obleka je bila že ponošena in prelaska varovati še tako nežno telo proti tako občutni zimni. Sosedov Bilček je ravno vstopil, in zvedevši da Robert ne gre v šolo, ostal je tudi on doma. Nekoliko pozneje, po prigovarja-

ju, je mati dovolila Robertu oblačiti oguljeno suknjo v namen, da spremi sosedovega Bilčka do doma. Bilček je bil od Roberta dve leti starejši, in edini otrok. Njegov oče je bil tudi v isti livarni vposlen, toda bil je bos, in v vsih teh letih ni niti dneva zgubil. Bilčtovi ljudje naravno torej niso bili tako revni kot Robertovi starši. Živel so v veliki ter lepo opremljeni hiši, ki je imela prostorno jedilnico s kuhinjo v pritličju in tri velike izbe v prvem nadstropju, in podstrežje. Izbe v pritličju so bile lepo opremljene z gugalniki, divanom, preprogami itd. Po stenah so visele v pozlačenih okvirjih razne slike. In Robert si je predstavljaj, da Bilčtovi starši morajo biti meznansko bogati, ko posedujejo vse take stvari.

O polkne je prenehalo snežiti in solnce je veselega toda resnega obraza pokukalo skoz oblake, a bilo je še vedno mrzlo in vetrovo. Robert je letel proti domu, sneg se je razmikal kot perje pred njim. Njegovo otročje srce je bilo lahko. Drugi dan je bil božič, in prepričan je bil, da za gotovo dobi sanke za božično darilo. Mogoče, da neboda ravno velike in rudeče, kot one Cajhnovca Bilčka; toda to nič ne de, samo da bi bile sanke — prave sanke.

Mala sestra ga je pri vratih srečala; nestrpno ga je pričakovala ter vedno in vedno mamo izpraševala, kedaj se vendar Robert vrne.

"Jaz hočem, da pišeš še eno pismo Miklavžu," je rekla. "Saj veš, jaz hočem veliko, lepo punčko, kot je Mickina, onako da bo takoj zaspala, ko jo bom v zibko položila. Že dolgo je od takrat ko si pisal Miklavžu, in lahko bi nas pozabil."

Robert se je samozavestno proti svoji materi nasmejal, toda izpolnil je željo sestri, potem pa dal pismo materi, da ga odda na pošto.

Po obedu s sestojčim iz suhega kruha in vode, sta se Robert in Rozie igrala po hiši, dokler se Rozie ni utrudila in zaspala na trdem golem podu. Robert jo je pokrtil z nelo staro ruto, potem se je spnel na okno ter gledal sani, ki so švigale mimo hiše in tako ugradile sneženo cesto po razno nametanem snegu.

Nenadoma pa se je prikazal tudi Cajhnov Bilček s svojimi sankami, ki jih je privezal za mimoideče vozove ter se tako pripeljal na vrh ulice potem na spustil zopet navzdol Roberta, gledajočega skoz okno se je polastila želja prositi matere dovoljenje, da bi smel iti veselit se z Bilčkom, toda veter je še vedno močno pihal, bila je pa tudi huda zima; in njegova obleka je bila lahka ter obnošena, ni se torej upal, in držal se je okna.

Čez nekoliko časa vstopila je mati, se vsedla zraven njega s krpanjem v roki.

"Jaz sem ti že cel dan želela nekaj povedati, Robert," je rekla. "Ti veš, Rozie hoče na vsak način imeti punčko, in papa je bil toliko mesecev zadne poletja brez dela, da ji istega nemore skrbeti, a prihranil je vendar petdeset centov za božič. Čuj, Robert, jaz sem ogledovala vseposod, toda kaj vredne punčke nisem mogla kupiti za petindvajset centov, sankov pa sploh nobenih ne za to ceno, združila sem torej oba kvodra ter za to svoto kupila punčko. Vedela sem da bi nehotel ti iznenaditi Roze, drugo leto kupim pa tebi sanke. Saj je takko prav ali ne, Robert?" Tako je govorila mati, ter ga na lahko polbožala po glavi.

"Da, mama," odgovoril je dečlet. Toda glas se mu je tresel; bil je zelo iznenadjen. V tem trenutku je mimo s svojimi sankami zopet Cajhnov Bilček švigal, mogoče že petindvajsetkrat, ter mahal z roko, toda Robert se ni ganil. Solze so mu zalile oči in mu trkljale dol po licih. Obrnil se je od okna, posegel na polico po svoje šolske knjige ter se žnjimi zabaval in s čitanjem nalog. Prva lepa snežna odeja pa je zgubila svojo krasoto za njega.

Dalje prihodnjič.

Listu v podporo.

J. Vehar 25c; J. Blatnik 25c; J. Skok 25c; M. Kotar 25c; F. Testin 25c; J. Perko 25c; vsi zato ker je cerkev blizu pa ne grejo k maši. — A. Fisher 50c. J. Kaus 50c.

Neuropin Želodečni Grenčec

je znašel J. B. Scheuer, v nemškem Jasuiku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1900. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih zelišč in korenin, vsebujočih medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavi. Priporočamo ga za preganjanje plinov iz drobja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,

IZDELOVALEC

158 W. Kinzie St., Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA JE

SLOVANSKA KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra, Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potrt sistem lepše kot katerokoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ
GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St.

Chicago, Ill.

Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in importiranih tkanin.
Prodajamo gotove obleke za delavnik in praznik.
Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobukov.
V zalogi imamo vedno bogat izbor obuče in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zaloga srajc spodnjega perila, kravat itd. daje našim c. odjemalcem najokusnejšo zadovolnost. Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupite!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uradije na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—3:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,

814 Ashland Ave.:

od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10,

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM

POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljšo pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

Clinton, Ind. 9. dec. 09.

Prosim, da priobčite v našem priljubljenem listu "Glas Svobode", ker hočem sporočiti o našem društvu "Premogar" št. 16.

Na redni seji dne 6. t. m. je bil volen novi odbor za dobo 1910 in so bili izvoljeni sledeči: Vincenc Verhovnik, predsednik, Box 569; Victor Zupančič, tajnik Box 17; Rudolf Cesar, blagajnik Box 412; Franc Fabčič, zapisnikar; Anton Vehovnik, reditelj; Andrej Ladiha, voditelj; Nadzorni odbor: Fr. Mrak, predsednik; Jak. Krainic

John Muller. Bolniški odbor: Jože Knoch, George Grašek, Matija Gole.

Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj.

Toraj vabim vse brate tega društva, da se vdeležijo polnoštevila rednih sej, ker je večkrat važna stvar na dnevnem redu.

Bratovski pozdrav vsem članom vrle in lepo napredujoče S. S. P. Zveze. Victor Zupančič, tajnik

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznajo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

JEKLENI TRUST IN DELAVCI

Ni kupo, človeku, kateri se je
sam v smolo spravil, njegove na-
pake očitati. Toda vsaj k sprevid-
nosti se ga mora privesti, da je
napako storil, ter da jo ne pono-
vi. To je za reči v očigled načr-
tanega postopanja American Fe-
deration of Labor napram jekle-
nemu trustu.

Ako trust sedaj, kakor razlaga
v spodaj navedenem manifestu
Federacije da hoče, delavsko or-
ganizacijo v svojem okrožju uni-
čiti, tako je to na kratko rečeno
zaradi tega, ker misli, da to mora
tvegati. In povod k temu je dvoji-
ni, namreč, ker trust zna, da je
Am. Association železninska in
jeklarska - delavska - organizacija
samo navidezna, in ker zna, da je
pred vsakim napadom od strani
zvezne-vlade varen.

Znano je, da Amalg. Associa-
tion obsega do sedaj samo manjši-
šino "učenega" delavstva v je-
klarnah, da ne sprejme navadne
delavce za člane in bila je celo
nasprotna, da bi se le-ti organi-
zirali. Sebična, delavska-aristo-
kracija "šolanih" je na to pomi-
sljala, da tovarnarjem na to ne
pride, da bi manjšino delavstva
zasigurali, ako morejo za to ve-
liko maso navadnemu in neomeje-
nemu izkoriščanju prepustiti, in
to je bila tudi nekoč politika to-
varnarjev. To je bilo takrat, ko
so oni politično pomoč delavcev,
osebnost z ozirom na ogromne vi-
soke colnine, potrebovali in že-
leli.

Toda to ni današnji slučaj. Jek-
leni baroni so sami pritrdili za
znižanje colnine, ker tudi tako se
vedno velikanske dobičke dela-
jo, in ker je col na železo in jeklo
sedaj nižji, kot n. pr. na tekstil-
nem in drugem blagu, tako so si
jekleni baroni gotovi, da jim od
te strani ničesar ne preti. Oni te-
daj ne potrebujejo več politično
pomoč delavstva. In zaradi tega
mislijo, da zamorejo sedaj neob-
zirno postopati. Njim to brani-
ti, ni Amalg. Association v stanju,
ker ona stoprav tvori le manjši-
no delavstva v jeklarnah, katera,
kakor je Homestead dokazal, je za
domestiti. Toraj mora biti prvi
pogoj za uspešen napad na jekle-
ni trust organizacija vsega dela-
vstva industrije, učenih in neče-
nih. Ako manifest prav razumi-
mo, tako bi se imelo to poskusiti
kar je najvažnejše pri celi stvari.

Izvan tega pa se ima glasom
manifesta tudi političarje na po-
moč vzeti. Gotovost se sicer v
manifestu ne izreka, kaj da se bo
od njih zahtevalo. Najbrž je na-
črt, da bi na trustjane vplivali,
da bi bili delavskim organizaci-
jam milejši, kar pa bi bilo nespo-
dobno početje. Razven tega se bi
znalo tudi misliti, postavno maši-
no proti jeklenemu trustu nape-
riti. Da je on takisto nepostaven,
kot je Standard Oil Trust, je
brezdvomno. Takisto je on se-
stavljen, kot le-ta, je neka "Hol-
ding Company" in stremi po mo-
nopolu. Toda republikanski mo-
gočnejši so bili jeklenemu trustu
še vedno naklonjeni. Vendar si
je še celo "veliki" trustožerec
Roosevelt za časa zadnje panike
pustil narekovati, da največji
konkurent trusta na Jugu, Ten-
nessee Steel Company, bo najbrž
od njega pogoltnen. Tedaj je ve-
liko vprašanje, ali prav za prav
je težko za pričakovati, da bi za-
moglo delavstvo masinarijo anti-
trust-zakona potom zvezne-vlade
napram trustu v takšni pravi-
ti. Medtem hočemo počakati. Poglavitno
vprašanje je, če se hoče de-
lavstvo organizirati in boj proti
trustu prijeti. Ako to storijo in

zamorejo industrijsko krizo vpi-
zoriti, potem zna tudi politično
posredovanje v njih korist v mes-
poseči, — toda le potem. Sam na-
sé se zanesti in edino sam na-sé,
mora v tem, kot vedno geslo de-
lavstva biti, ako se noče hudim
izkušnjam izpostaviti.

Manifest.

"Organizirano delavstvo se na-
haja v neki krizi. Pod imenom
United States Steel Corporation
znani silni Trust uporablja svoje
ogromno bogastvo in svojo ve-
liko moč ne samo, da delavstvo za
življe oropa, marveč tudi da tisto
zasušnja, da ne bi bilo v stanju,
nadaljnjim napadom protit se.
"Ta korporacija, ki je bogata
postala s privoljenjem ljudstva te
dežele, napravi in razdira posta-
ve, v svoji pohlepčnosti po še več-
jem bogastvu podkupljuje posta-
vodajalce in postavno-izvršitelje
ter dela sedaj poiskus, edini fak-
tor porušiti, kateri obstoji med
njo in neomejenim industrialnim,
političnim in moralnim ropar-
stvom.

"United States Steel Corpora-
tion je napram delavstvu vojno
napovedala. V njenih skrivnih se-
stankih je ta korporacija dekreti-
rala, da se nji edina ovira na poti
do neomejene moči — organi-
zirano delavstvo — mora uničiti.
Ta brezdušna korporacija ne
predstavlja drugega, kot dolarje,
vsega-mogočni dolar je njej bog.
Delavske organizacije sestojajo
iz njih vslužbenecv (s krvi in me-
som). Le-ti faktorji si nasproti
stojé.

"Dne 1. junija 1909 je U. St.
St. Co. izdala delavstvu svojo na-
poved vojne. Pravica, da se v
skupno varstvo zjedini, ji ni bila
več pripoznana. Nadaljno zniža-
nje vže tako nizke plače je ob
jednem naznanjeno. To povelje je
z dnem 1. julija 1909 stopilo v
veljavo.

"Mi mislimo, da bi si morala
vse prizadejati, do se vsi v jekle-
ni-železni in belo-kositrasti indus-
triji vpisoleni delavci in v teh
blizo stoječih tovarnah organizi-
rajo. Glede na sedaj vladajočo,
skrajno nujno situacijo, pozro-
čeno po stavki in stališču, katero
zavzema U. S. Steel Corporation,
pozivljamo vse narodne in me-
narodne Unije v Zjd. državah da
vsaj enemu organizatorju naroči,
da pomore pri tem delu, nadalje
prosimo A. F. of L., da toliko
njenih organizatorjev kolikor le
možno v to svrha na razpolago
dá.

"Mi tudi priporočamo, da cen-
trale v vseh krajih, v katerih se
tovarne trusta nahajajo, posebne
komiteje izvolijo in sicer z navo-
dilom, da pri organiziranju po-
možno sodelujejo, in nadalje pri-
poročamo, da ta oklie v vseh cen-
tralnih organizacijah pri prvi se-
ji januarja meseca na posebni
dnevni red pride.

"Ekzekutivi American Federa-
tion of Labor priporočamo, da na
vse mednarodne, narodne, cen-
tralne, in lokalne-unije okrožnice

s prošnjo razpošlje, da financi-
jelno podprejo stavkojoče de-
lavce tovarn za železo, jeklo in
belega kositra. Mi priporočamo,
da prvi oklie s prošnjo za podpo-
ro, dne 1. januarja 1910 izide, ter
se prosa da podpora od vsega
člana naj ne bode manja kot 10c.
Nadalje naj vsi z nami čustvu-
joči in svobodno ljubeci Ameri-
kanci pozivljajo, da naj nas v
tem gigantičnem boju za pravo,
pravičnost in humanost financi-
jelno in moralčno podpirajo.

"Z ozirom na od United States
Steel Corporation povzročeno ve-
liko krivico, katera ne zadene
samo delavstvo, marveč vso ob-
činstvo, priporočamo imenovanje
komiteja z naročilom, da senat-
nemu predsedniku in govorniku
zbornice pritožbe delavstva na-
pram korporaciji, predloži ter za-
hteva temeljite preiskave o zaka-
nitosti nje postopanja in njenega
obstoja pođ zakoni Zdr. držav.

"Nadalje priporočamo, da le-
ta konferenco imenuje komite
z naročilom, da governerje in dru-
ge državne uradnike, kot tudi o-
krajne, in občinske-oblasti po me-
stih posetijo, v katerih se tovarne
trusta nahajajo, ter njim silne
krivice razobložé, katere držav-
nikom onih držav in mest U. S.
Steel Corporation prizadeva. Ti

KADILCI.

Pomagajte nam oglaševati naš tabak med vašimi prijatelji in
za to Vam damo ta fonograf zastoj.

Isti ni nobena igrača, kakor navadno dajejo razne tvrdke za
premije, temveč je v vseh zadevah fonograf prvega razreda.

Kedarkoli želite, si napra-
vite lahko doma prost kon-
cert, s raznimi kosi najmet-
nejših muzikalčnih proizvo-
dov in petjem, ki ste ga ta-
ko radi slišali v domačem
kraju. Povprašajte se pri
vašem trgovcu o "King Tal-
king Machine", in povedal
Vam bo, da tržna cena tej
mašini je \$15.00.

Mi želimo, da nam pomorete oglaševati našo fino kvaliteto to-
baka za CIGARETE IN PIPO.

Poslali vam bomo vsega nekaj, avstrijskega, Bosenskega,
Heregovina, Turškega in Ruskega v skupni vrednosti \$6.00. Vi
ga z lahka razprodate med vašimi prijatelji, ker ta tabak je naj-
boljši na svetu.

Tabak, ki so ga kadili doma in ki se jim vedno dopada.

Ko prejmete naš tabak, priporočite ga prijateljem, če se ste
z istim zadovoljili. Dajte jim naše ime in naslov in na ta način nam
pomagate oglaševati. Za to vašo pomoč, Vam damo naš "King
Phonograph" zastoj. To je mogoče edina prilika, da pridete do
takovega finega phonographa brezplačno.

Za tabak vam računamo \$6.00. Pošljite v naprej 50 centov (v
znakah) in vam pošljemo na najbližjo ekspres postajo tabak in
phonograf — katere prej preiščite predno jih sprejmete — in če
se zadovoljite plačajte ekspresnemu agentu \$5.50 in tabak in
fonograf sta vaša.

Ali pa če nam naprej pošljete celo svoto \$6.00 s poštno nakaz-
nico ali v priporočenem pismu vam damo posebej en "record"
(pesem) zastoj. Ne bojte se poslati nam denar, ker mi smo zanes-
ljivi in povrnemo vso svoto vsakomur, ki je nezadovoljen.

OPOMBA: Ta ponudba traja samo tako dolgo, dokler smo
prepričani, da smo dovolj oglaševali naš tabak, in radi tega vam
svetujemo, da se ne obotavljate naročiti, ako želite naš phonograph
zastoj.

Naslov:

EUROPEAN TOBACCO CO.,

33 Leonard St. Dept. 105, New York.

uradniki naj temeljito preiščejo
in odslovice uradnikov zahteva-
jo, ako so dokazi doprinešeni, da
so krivde sodeležni."

Oklie je podpisal od komite-
ja, sestojč iz James O'Connell,
T. L. Lewis, W. D. Mahon, Geo.
W. Perkins, J. W. Days, Frank
M. Ryan, T. Healy, Sam. Gom-
pers, P. J. McArdle, Chas. E.
Lawyer.

CENJENIM ROJAKOM NA ZNANJE!

Veliko rojakov dela leta in leta
težko delo za majhno plačo, za ka-
tero so Amerikanci večjo plačo
dobivali. Kaj je temu vzrok:
Zmožnost Angleščine. Samo z An-
gleščino si lahko pomaga Slove-
nec v Zjedinenih Državah do pri-
merne dela. Kako se pa priuč-
ti Angleščine brez učitelja? Po
navodilu: Slovensko Angleške
Slovnice, Slovensko Angleškega
tolmača in Angleško Slovenskega
slovarja. Knjiga popolnoma odgo-
varja namenu, kar pričajo mno-
gobrojna pohvalna pisma od ro-
jakov širom Amerike, kateri celo
izražajo željo da naj si vsak rojak
naroči tako prepotrebno knjigo.

Knjiga v platno vezana stane
samo \$1.00 in je dobiti pri

V. J. KUBELKA,

538 W. 145th St. New York, N. Y.

COLLIN'S NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Ustanovljen 1897.

PROSTOVOLJNA
ZAHVALA.

Dr. E. C. COLLINS
svetovno znani medic-
ski Profesor ustanovitelj
slavnega "Collins N. Y.
Medical Institute" in pi-
satelj prekoristne zdra-
vilne knjige "Človek,
njegovo življenje in
zdravje".

Uradne ure—Vsaki dan od 10-5 pop. Ob nedel. in
prazn. od 10 do 1. V torek in petek od 7-8 zvečer.

BER'ITE DOKAZ RESNICE!

Velecenjeni gospod zdravnik!

Usojam se Vam naznati, da sem sedaj hvala Bogu popolnoma zdrav
ter ne trpim več na ŽELODCU IN TELESNEJ SLABOSTI, od moje prejšnje
težke bolezni nimam več niti najmanjšega znamenja. Moja najljubša Vam
hvala in od Boga plača ker nisem nikdar mislil, da bi zamogel v tako kratkem
času popolnoma ozdraviti. Istotako se moja žena in hčerka po uporabi Vaših
zdravil popolnoma zdrave počutite. Moja dolžnost je, Vas vsakemu bolniku naj-
topleje priporočati. Vaš najhvalejši

JOSIP KISLAN, Box 8, Tremely, Grasselli, N. J.

Na tisoče takh in enakih zahvalnih pis-m se nahaja v Collins New York
Medical Institute. Ktor se poveri v zdravljenje tega zavoda sme biti sigurne, da
se nahaja v rokah izkušnega zdravnika. Dobra zdravila so najgotoveje
se uspešno za ozdravljenje vsake tudi najzastarele bolezni ker po njih vsak bolnik
v najkrajšem času govoro ozdravi. Printe ali pišite v materinem slovenskem
jeziku na THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 West 34th Street, New York, N. Y.

Dr. S. E. Hyndman, vrhovni ravnatelj.

Gospa Kislan
katera je bila zelo bol-
na in slabotna žena, je
sedaj popolnoma zdrava
in mati čvrstih in zdra-
vih otrok.

Pošljite še danes za 15 centov poštinih znamk za
prekoristno knjigo "Človek, njegovo življenje in
zdravje" Vsaka slovenska družina bi jo mogla imeti

GLAS SVOBODE CO.

1518 West 20th St. Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvam, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor
tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin.

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade,
račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo
tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom
lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko
za 2c se naj priloži za odgovor.

Naznanilo in priporočilo.

Slovenec v Denverju in okolici, kakor onim potujočim skoz Denver
naznanjava, da sva odprla:

GOSTILNO "TRIGLAV"

kjer točiva vedno sveže "TIVOLI" pivo. Imava pravo starokranjsko
kuhinja ter snažne sobe za prenočišče.

Gostilna "TRIGLAV" se nahaja v bližini "UNION" postaje, na
vogalu 17. in Blake ulice. Pazi na slovenski napis! Dobra in točna
postrežba! Svoji k svojim!

SCHEIN & PIRICH, lastnika

Rumunija.

Bukarešt, 21. dec. Neki dela-
vec je trikrat ustrčil na premir-
ja in ministra notrajnih zadev,
J. J. C. Brattiano. Ena krogla je
ministra lahko ranila. Napadalec
so zaprli.

British-Indija.

Bombay, 22. dec. Arthur Ma-
son Tippetts Jackson, najviši
sodnik v Nasik-u, je bil po ne-
kem domorodcu umorjen, ko je
neki igri v gledališču prisostoval.
Povod dejanja je baje mašče-
vanje, ker je sodnik pred malo
časom nekoga moža v dosmrtno
ječo obsodil. Jackson je službo-
val v British-Indiji od leta 1888

IMPORTIRAN TOBAK, prodajam cigare in cigarete, raznevrste pipe ter izdelujem in popravljam dežnike in pipe.

J. VOKOUN, 559 W. 18. St.

Hoerber pivo. Prost prigrizek

SLOVENSKA GOSTILNA

MARTIN NEMANICH
LASTNIK

Phone: 22nd St. & Lincoln
Canal 80 blizu slovenske cerkve

DR. "RICHTER'S" PAIN-EXPELLER

Najboljše sredstvo proti bolem, revma-
tizmu, ohromeli hrbtenici in enakim težavam
je DR. RICHTERJEV
PAIN-EXPELLER.

Bolečine ozdravi takoj, zmanjša vnetje in
mehurje in olajša boleče dele. Drgnite se z
njim zvečer in jutraj; drgnite se dobro, da
preide lek v kožo. Pomaga takoj pri
raznih bolečinah, ter je najboljši lek
za revmo, ghit, vnetje, ohromelost,
zaprtje, bolečine v bedrih, za zobobol
in neuralgijo. Prodaja se v vseh lekar-
nah po 25 in 50c. Glejte na sidro pri
steklenici — ono vam je zaščita.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St., NEW YORK.

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
TAJNIK: Fran Plazzotta, Madison, Pa. Box 23.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.
ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144
VRHOVNI ZDRAVNIK:
DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

DOPISI.

McCormick, 24. dec. 1909.

Prejel sem zopet danes \$17.15. In v prvi sem prejel \$34.30. Do danes skupaj \$51.45.

Najlepša hvala vsem darovalcem, ter "Glas Svobode" pa bodem kar največ mogoče pridobil novih naročnikov kadar ozdravim.

Želim vsem dobrotnikom srečo Novo leto.

Jos. Alič.

Sandconlee, Mont. 16. 12. 09.

Moja naročnina bo v kratkem potekla, zato Vam tu pošiljam \$0. kar naj bo za sledeče: \$1.50 za nadaljnjo naročnino, in za naročnino "Svobodna Misel", ko bi bili toli prijazi da bi jo mi naročili. 50c. za sirotev v Cherry in ravno tako za Jos. Aliča, ter kar preostaja pa listu v podporo, in te ker novega naročnika nemorem dobiti, sem sam Slovenec v tej naselbini. V bližini so pač tudi Slovenci pa so toliko pobožni, da slišijo travo rasti. Sma prišli sku

paj in ko sem rekel da naj se naročijo na "Glas Svobode", je pa neki rekel: "Ga ne maram, ko bi ga zastoj dobil; oni brezveze, ko ta list piše, če bi ga mi poslal, moga takoj vrnem "Slovenca" ja "Slovenca", on je pravi list, je katolišk in kar je še več vredno je Union-list. (Op. ur. Cenjenega dopisnika prosimo, da dočistiš sporoči da je on pravi "Union-tepec".) Dobijo se še prave buče na svetu in le žalibog, ko jih je še ogromno število brez pameti in razsodnosti.

S socialnim pozdravom in želim veliko uspeha in novih naročnikov.

Vaš somišljenik.

Broughton, Pa. 20. dec. 09.

Tukaj sem dobil dve naročnini za v staro domovino, ker pa nisem popred zapazil da stane samo 10 kron, sem računl po \$2.50 (kakor bo itak kmalu prišel čas, ko bo list veljal enako svoto in pa tudi želim, da bi list kaj kmalu izhajal po dvakrat na teden.

Želim Vam mnogo novih naročnikov in predplačnikov.

Blaž Godec.

Adamsburg, Pa. 19. dec. 09.

Kakor sem čital v številki 51, da Vam je najljubše, ako Vam kdo pošlje nove naročnike za "krizmus". Jaz Vam jih pošlem tu 9 in sicer 8 za tu, eden pa za v staro domovino.

Novega ni tukaj posebnega, kakor da napredujemo dobro, imeli smo letos tri dvojčke, dva imata po dve hčerki, eden pa dva sina, tako da kranjska kri ne "fali".

Vam želim obilo novih naročnikov. S spoštovanjem

Jakob Grad.

Op. ur. Živili! Ako bi se vsi naši naročniki le eno tretino toliko potrudili kot ste se Vi, bi list že z novim letom prišel po dvakrat v tednu izhajati, in računali bi na dnevnik.)

Blocton, Ala. 20. dec. 09.

Prosim da priobčite teh par vrstic v ljubim listu "Glas Svobode", in to temveč, ker od tukaj ni nič slišati. Tu nas je nekaj Kranjcev, ali so bolj tihi, ker farčka bisaga tudi včasih vlada. Nekteri pravijo "gospud so fajni, kaj en tolar če ga dam, to ni

nič." Na primer na plačilni dan, še denar se ne ogreje, ko črnosuknež že fehta po koloniji in potem še reče: "no saj je vsak denar dober." In če je pa kaj za popit, je pa prvi, kakor na Barbare dan. Društvo sv. Barbare K. S. K. J. je imelo par sodčkov ječmenovca, a kaj je rekel? Rekel je škoda začeti, ravno dober "test" sem dobil, pa ne bo več, toda vse eno se ga je mož dobro navlekel.

Kar se dela tiče, je bolj po navadi; dela se vsaki dan, ali zasluzi se bolj po srednje, ker vsaki zna, kako je pod kapitalističnim bičem.

Zatoraj rojaki, dajte se enkrat iz spanja prebuditi; čitajte "Glas Svobode", ker to je pravi delavski list, vse drugo je "šmir".

Pozdrav vsem svobododomiselcem širne Amerike. Svobodaš. Dostavek: Priložim \$5.00 ter prosim da priobčite nastopno.

Ženitvanska ponudba.

Tukaj je nas nekaj fantov, ki bi se radi ženili. Ne gledamo za prav bogate, ker imamo svojega bankirja; tudi ne prav mlade, ker smo mi dokaj mladi; najstarejši ima 33 let, kakor Krist ko je umrl, najmlajši pa 12 let, kakor Krist ko je bil v templu mel učenci.

1. Jak. Vehar, Pay mojster in bankir; 2. John Blatnik, pavyoznik; 3. Jožef Ambelj, bartennder; 4. John Perko, Salon keeper; 5. Jožef Skok, Transfer Co. of Blocton; 6. Majk Kotar, kravo-pobijalec (!) in 7. Frank Testin, meso-voznik. — Sma vsi fini rokodelci in katera kaj la-stuje, se lahko seznani pismeno: smo vsi na Blocton, Ala. Bibb Co., Box 196.

Witt, Ill. 20. dec. 09.

Še nikdar ni bilo kakega dopisa iz naše naselbine če prav je nas že čez 30 Slovencev tukaj. Pred tremi leti se nas je naselilo 8 Slovencev ter smo sami ostali do oktobra t. l. namreč 1909 in od oktobra naprej nas pa je kri-za zapustila in delamo sedaj vsaki dan. Tu imamo dva prenogovnika, ki se še dokaj dobro zasluzi in to je povod, da se je k nam mnogo Slovencev pridružilo.

Naznanjam Vam tudi, da smo si ustanovili novo društvo, ki spada k S. S. P. Z. št. 13. Društvo šteje 17 članov. Sejo smo imeli 12. dec. pri kateri je bil izvoljen društveni odbor za l. 1910.

Izvoljeni so sledeči: Predsednik, Anton Ulčar, Box 95; Podpredsednik, Peter Szersknis; I. tajnik, I. Repolusky Box 317; II. tajnik S. Pošebal; Blagajnik, Luka Dermovšek Box 208 in zapisnikar Jožef Čoč, Box 387.

Opominjam vse bližnje rojake, da imajo lepo priliko pristopiti k našemu društvu, ker jih veliko poznam, ki še k nobenemu društvu ne pripadajo.

K sklepu tega dopisa pozdravljam vse svobododomiselnje rojake preko širne Amerike, tebi "Glas Svobode" pa pošlem dva nova naročnika za "krizmus".

John Repolusky, taj.

Pueblo, Colo. 18. dec. 09.

Prosim, da priobčite teh par vrstic v predalih nam priljubljenim "Glas Svobode". Vem da so

čitatelji čitali "Poslano", katero je obelodanil gospod Kirar v št. 50 Gl. Sv. iz katerega vidimo, kakšnji troti so bili na konvenciji S. N. P. J. v Clevelandu, O. List piše kako so si lopovi podajali lopovske noke in potem pa še tisti vzorni lažnjivec Janez Stonič, kateri je potrdil Kržetove laži. Tukajšnji rojaki častitamo gosp. Kirarju in Glas Svobodi na razkritju teh "vzornih" delegatov.

Zalibože, ko je še dosti rojakov, ki ne poznajo tega čikaškega meniha, ali kakor ga je že krstil Zavrtnik, papeža Janeza Stoniča. Ko smo bili zbrani v neki bukajšnji gostilni in se razgovarjali o svojih zadevah, se odprejo vrata in v sobo stopi pismonaša. "Hop!" se čuje glas iz več ust, "Glas Svobode" je tukaj." Hitro stopi neki rojakov in ga pri-se v našo sredinjo, ter pričel na glas čitati. Seveda čitalo se je najprvo Kirarjevo molano in ko je bila prečitana tudi op. uredništva katera se je glasila: "Nihče nemore trditi da ni lopov lopovu podajal roke v pogubo S. N. P. J., in potem pa še tisti himavee in vzorni lažnjik Janez Stonič." Tukaj je nastal molk, nakar se eda od družbe oglasi: "Kdo pa je ta Stonič?" — "Kaj ga ne poznaš," se oglasi drugi, "to je tisti, ki je bil pred par meseci tukaj v Pueblo z urami." "O-o-o! Tisti je ta grešnik: suh kakor trta, dolg kakor prekla, obraz ima kakor hudournik, oči krmežljave kakor stara mačka, in vi zamerite take mu človeku? kateri mu zameri je norec, in to zaradi tega, ker od človeka, kakoršen je Stoničeva figura ni kaj boljšega pričakovati." Odobravanje! Drugi se oglasi: "Veste kaj rojaki? Nekaj bom napravili, ko tista čikaška figura pride še sem v Pueblo; ga bomo prijeli, opravili kakor "Pustno šemo", na hrbet mu bomo deli napis: "Kralj laži" in ga poslali nazaj v Čikago po "šub" na naslov "Zavrtnik, Krže & Company." Hurra-klic! so odmevali po gostilni.

Sedaj se je zopet drugi oglašil in reče: "Veste kaj rojaki. Nikoli nisem veroval, da so takšnji lažnjivi okolo Proletarca. Jaz sem bil zvest naročnik umazanega Proletarca, a sedaj vidim, da je to nesramno lažnjiva čunja. Ako se nebi čutili krivim Krže in ves glavni odbor s Stoničem povrh, bi pač drugo pot nastopili in ne bi se samo zagovarjali v tem laži polnim Zaplotarju; ali njih zagovor v lažnjivi čunji je od muh." Odobravanje in hurra-klici.

In s tem smo se razšli, vsaki na svoj dom.

Oho, g. urednik, skoraj bi bil pozabil Vas nekaj vprašati. Seveda, vem da bodele rekli, kaj me to briga. Ali nikarte mi zameriti, ker veliko spoštujem slovenske pisatelje in zavoljo tega bi rad znal, kaj je z zaplotarjevimi pisarji. Počakajte no kako se že imenuje Mo—Mo—, aha, ga že imam — Molek. Gosp. urednik kaj je s tem prepisavcem Molekom, da ni več slišati od njega? Ali je spoznal Zaplotarje in jim dal slovo, ali so ga dali v pokoj? (Op. ur. Nam se dozdeva, da ga je pamet srečala.) Nadalje Vas vprašam, kaj je s poštnjakom Kakerjem in s tistimi groši, kateri so bili poslani temu pošte-njaku za Gregorčičev spomenik, ker sem mu tudi jaz poslal 5 capkov; — bi rad znal, kam so šli? (Op. ur. S Kakerjem je pravi — špas. Na opetovani poziv se mu je bilo vendar zljubilo, da se je poštnemu inspektorju predstavil in seboj pripeljal svojega "bosa" kot tolnača. Poštni inspektor je Kakerja vprašal, kaj je z denarjem a Kaker je povedal, da je denar na g. Gabrška v pismu odpisal — brez recepisa (!!!). Poštni inspektor je nadaljeval, da naj pokaže izvirno potrdilo g. Gabrška, s kojo potrjuje prijem omenjenega denarja. — In sedaj je "božja previdnost" Kakerja na cedilu pustila, — Kaker je rekel, da ne ve, kje je tisto potrdilo, ga ne mora najti. — A nekaj je za sedaj pa le našel. Njegov tolnač in delodajalec ga je takoj odslavil s pripombo, da takega človeka — se ve, poštene-ga, ne more rabiti. Stvar ni končana, ker državni pravdnik ima silno veliko posla s raznimi "grafterji".

Nekaj časa je bil Kaker pri Kržetu, oziroma S. N. P. J. vpislen, ter je tam "pamflet", katera terega bedaki nazivljejo "resolu-cijo" in bil sklenjen na konvenciji S. N. P. J. v Clevelandu, ure-doval. Bomo vidli če bo Krže zopet rekel, da lažemo! Okolo S. N. P. J. je polno golazni, katera se dokaj dobro preživlja, — dokler je še kaj in dokler "braveev" ne zmanjka.)

Pozdravljam vse čitatelje in čitateljice tega lista in voščim vse-sele božične praznike, tebi ljubim "Glas Svobode" pa želim veliko naročnikov in bi želel, da bi priromal po Novem letu vsaj po dvakrat na teden.

K. D. M.

PREMIŠLUJMO!

Leto 1909 gre proti koncu, treba bo računov, koliko smo prislužili in koliko ostaja ubogemu delavcu za njegovo naporno delo, katero je opravljal celo leto ne prenehoma. A delavca račun bo de lahek, zapisala se bo de ničla, ker mnogi niti potrebnega za živč niso mogli prislužiti in da bi h koncu leta zamogel kupiti potrebne obleke svoji nedolžni deci, katera tava semtertja od zore do mraka skoro omamljena že sedaj prevetlika mraza. Tedaj, kdo pa bo de delal račune za leto 1909? Kapitalistični krvoleki, ki brez mere in brez usmiljenja morijo očete otrokom in može ženam, kate-re bodo morale občutiti en kapitalistični udarec več, — bogzna koliko let. Namesto da bi se veselile družine dan novega leta, bodejo pa uboge vdve tožile grenke solze na zakl' ček računov starega leta, Ni li to žalostno? Kdo vendar dela na svetu toliko gorja in bede? Morda drugi kot kapitalistični trgolavci, kateri delaven nočejo verovati ako jim pravočasno naznani pretečo nesrečo.

Nekateri po katoliško podivjani ljudje celo trdijo, ako se brez vsakega vzroka pobije na tučate ljudi, da je to "božja volja" in da je bog te tako ljubil, da jih hoče k sebi imeti. Vendar mora biti bog ne "neskončno usmiljen", maverč krstajno neusmiljen, ko na tak način ljubi svoja stvarstva. Tega "božjega" ubijanja in kapitalistične fanbarije se ne bode konec, dokler bodejo na dan volitve nepremišljeni delavci kričali: "Za pijajo in cigare naj da, pa ga bomo volili!" pa makari ga takoj drugi dan obglavi. Torajle pamet, pamet možički, stari ste zadosti. Zato je silno britko, ako opazujem čelo nepremišljenega bedaka.

Premisliti moramo, da se dogaja nesreča za nesrečo, in koliko smo že zgubili naših rojakov, kateri so našli prerani grob radi kapitalističnih krvoločnežev. Tako smo tudi iz naše naselbine zgubili enega nam zelo priljubljenega rojaka, katerega je ubilo še meseca julija t. l. v W. P. & P. Co., kamor so na vse pretege vabili Slovence in obljubovali, kako bo dobro in stalno delo. Ali vraga, to je bila le zanka, katera je vedno nastavljen v bogemu delavcu.

Rojak Andrej Koder, katerega je dohitela prerana smrt, je imel pri sebi v žepu \$253 denarja, kate-rega je izročil svojememu gospodarju pri kojem je bil na stanovanju. Po štiri urnih težkih mukah je izdihnil, nakar se pridrvi katoliška banda, ter zahteva denar od dotičnika kar z hudo in žuga, da se vrne s policijo, nakar mu vrže denar in ta gospod jo pobriše z \$253. Kje je danes denar, še nikdo ne vé. Takisto se ne zmeni omenjena družba, da bi plačala kak cent za ubogega nesrečnega. Zatoraj naj se nikdo ne zmoti, da bi hodil dela iskat v Oregon City. (Pozivljamo g. dopisnika, da nam naznani celi dogodek o Kodru in pa imena dotičnih, ki so denar od gospodarja izsilili, da pribijemo celo stvar v javnosti in pa če bo treba, zadevo naznanimo na pristojno mesto. Takim lopovom treba bič dati, da izda. Op. ur.). Ljudi več ko preveč tava semtertja in nemoraje dobiti dela, dasiravno je ena tovarna več kot lanskoo leto. Zraven tega ima družba še v Portlandu, Ore. naprošene takozvane agente, da pošiljajo ljudi. Boss, ako te vidi, že oddalec se izogne in klobuk na oči potegne, da bi te ne videl. Tako zna prav fino kapitalistična in farska banda norec briti iz ubogega delavca.

Pozdravljam vse čitatelje tega lista in vam voščim srečno novo leto. Tebi "Glas Svobode" pa o-bilo novih naročnikov.

Peter Kurnik.

Novo Odlikovanje!

DR. FERDINAND HARTMANN

je bil od zdravniškega zbora jednoglasno izvoljen

ZA PRVEGA PRIMARIJA V NEW YORKU

To novo odlikovanje našega zdravnika je velika sreča za Vas, kateri ste bolni slabi in nemočni

PAZITE Dr. Ferd. Hartmann veli: "Poprej nego pišete kateremu zdravniku in poprej predno pričnete rabiti kakšna zdravila — opišite iskreno in brez sramovanja svojo bolezen njemu, prašajte ga za svet kaj Vam je stori-ti. On trdi, da večina bolezni, na katerih naši rojaki tr-pijo, prihaja vsled nepravilnega delovanja i pokvarjenja krvnega sistema.

DR. FERD. HARTMANN je danas navsaki način prvi zdravniški učenjak v New Yorku za VSE KRONI NE BO-LEZNI ZUNANJE ALI NOTRANJE — kakor tudi za VSE TAJNE BOLEZNI MOŽA IN ŽENE — nima toraj belnika, katerega on ne bi bil popolnoma ozdravil. — ZATORAJ ROJAKI ako potrebujete kakšnega zdravniškega nasveta ali pomoči, obrnite se pismeno ali osebno in z popolnim za-upanjem naznanite mu vse Vaše simptome bolezni ker se Vam zagotavlja sigurna pomoč in najboljša zdravila.

Vsa pisma naslavljajte točno in edino le na:

Dr. Ferd. Hartmann

218 EAST 14. ST. NEW YORK, N. Y.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Kasparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Čemu pustiti od névednih zobo-zdravnikov izdirati svoje, mo-goče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali sre-brom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz češkega hmleja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Iz slovanskih krajev

Z DOLENJSKEGA.

(Revež in katoliški duhovnik.)

Naši duhovniki se radi pravda-
jo zaradi žaljenja časti. Take
pravde včasih razkrivajo zasebno
življenje nekaterih naših celiba-
tarjev, ki se ne smejo ganiti proti
volji kuharice; take pravde pa
včasih tudi pokazejo, kako misli
naš duhovnik o socialnih stvareh.
In to slednje je važno za nas:
vsaj vemo potem, s kom imamo
opraviti.

„Neki župnik na Dolenjskem je
odgnal iz farovža človeka, kate-
rega ne mara, ki je prišel s svojo
ženo kot boter h krstu. Ta boter
si je s pridnostjo pripravil nekaj
premoženja. Očital je župnik tem
botru, da je preumazan oble-
čen, da ni za pristostvovanje pri
sv. zakramentu. Boter je bil o-
blečen kakor drugelkrti in kakor
ob medeljah hodil oblečen v cer-
kev. Žena botra je rekla župnik
po odhodu botra, — ki je čakala
z babico na prostoru, iz katere-
ga ni videla odhajati moža — in
to pred farovskiimi uslužbenkami
in babico, da je moža spodil, ker
je preumazan za sv. zakramente.
Farovski ženske so ploskale in
dežale, da je to bilo prav in ko je
vprašala ženo, ako je tudi ona u-
mazana, ji je rekla župnik, da je
tudi ona. Tedaj nič krsta. Ženske
so odšle z otrokom. Odpoden bo-
ter se je podal na telegrafični u-
rad in je telegrafiral knezoško-
fijskemu uradu tole: Župnik no-
če krstiti otroka, ker boter ni
snažno oblečen, kar ni res; kaj
je storiti? — Nič odgovora na
to. Župnik izve, da se je telegra-
firal, on toži po ljubljanskem
advokatu, — da bi dolenjskemu
človeku napravil več stroškov —
botra zaradi žaljenja časti, ker
mu je baže očital boter v telegra-
mu, da ni storil svoje uradne
dolžnosti. Boter dobi vabilo h ka-
zenski obravnavi in tudi toži po
svojem advokatu župnika zaradi
žaljenja časti, storjenega s tem,
da je rekla župnik javno, da je
botra spodil ker je bil preumazan
za sv. zakramente. Boter dokaže,
da je bil snažno oblečen, ko je
prišel h krstu. Boter se oprsti,
župnik se obsodi zaradi žaljenja
časti in v plačilo stroškov. —
Župnik je bil včasih prijazen bo-
tru; zdaj bo hudo pihal proti
kat. človeku, ki rad za botra ho-
di. Slednji se boče menda odvil
temu.

V obravnavi na prvi instanci je
žena tega spodnega botra kot
priča tudi izpovedala, da jo je en-
krat, ko je prinesla h krstu otro-
ka revnih staršev, ta župnik ka-
ral, rekši, zakaj hodi kot imovi-
tejša oseba otrokom revnih star-
šev za botro, revnim otrokom naj
bodo reveži botri. Ta izrek je vzeti
iz te pravde in ga predložiti na-
šemu občinstvu. Kdor pozna go-
vorjenje duhovnikov, če so sami
meč seboj, ta je že kaj takega
kdaj slišal. Tako res misli večina
kat. duhovnikov. Dasi plačuje i-
movitejši boter več kron za opravi-
lo krsta, kakor pa reven boter,
vendar bi naj bil boter otroku re-
vežev tudi revež. Revež naj že pri
krstu dobi znak reve, — naj se
mu že pri krstu pove, da ne sme
všje, dalje okoli sebe gledati.
Bog je ustvaril bogatino in reve-
že; reveži so pa za to na svetu,
da služijo bogatinom in reveži
se ne sme hodi kako kazati, da je
nemara tudi zanj prosta pot do
boljšega življenja. Reveži morajo
biti, kdo bo pa snažil škornje!
Tako so umovali na srednjeve-
skih gradovih in v samostanih, to
je podlaga vsega umovanja sred-
njega veka, tlakarskega gospodar-
stva. Ta župnik je nepremiš-
ljeno izustil navedene besede o
revežih; ni mislil, da razglaša s
tem ves sistem kat. farovža. „Lju-
bi svojega bližnjega kakor same-
ga sebe“, ali ljubi železo, kakor
samega sebe in kaj svojega bliž-
njega dokler je gorak. Tako misli
naš farovž in povsod kat. farovž
še zdaj; tako pojmovanje o raz-
redih človeštva bodo imeli kat.
duhovniki, dokler bo še kaj „do-
minus vobiscum“ mesel. Tako mi-
šljenje je vzgojeno, je proizvod
naziranja bogoslovskih šol. Reve-
ži-delavci na eni strani in bogati-
ni na drugi strani! to je po bogu
ustvarjen red v človeštvu; to je
naravni zakon življenja; čez to
razredno razmerje se ne more
priti. In zaradi tega se udaj re-

vež, delaj, trpi; — tvoj kat. du-
hovnik, namestnik boga na svetu
in kakor je škof Katschthaler
pred medavnim pisal, — ki je več,
kakor bog, ker duhovnik pri maši
boga stvarja — grehe odpušča, —
ti to veli. To je socializem kat.
duhovnika. — Ako se sliši govo-
riti kat. duhovnika o socializmu,
kat. cerkve, prihaja človeku ob-
čutek, kakor bi slišal, ko bi tulili
volkovi kako lepo pesem. „R. P.“

FRANCESCO FERRER.

Premišljevanje nad tem, kako se
ljudstvu godi v popovski
državi.

Der Platz ist leer, das Volk hat
sich verlaufen,
Der Dampf verfloß, die Schüsse
sind verhallt;
Nur hier und dort steht einsam
noch ein Haufen,
Im Auge Zorn, die Hände starr
geballt;
Husaren zieh'n; ein Tag der
Schmach war Euer!
Ihr gosst das Blei, das seine
Brust zerriss!
Ihr schosst es ab! Euch galt sein
Wort: „Gebt Feuer!“
..... Exoriare aliquis!
Freiligrath.

V nekem času, ko se je v naši
ljubi samostanski državi vsak dr-
žavni uradnik I. II. in III. činov-
ne vrste za naklonjenost popov
trudil, v kateri se z naporom ne
prenehala, da bi se država zopet,
kakor v konkordatni sramoti, za
voljno orodje cerkvenega stru-
ljenja po neomejeni oblasti po-
djanila, je pač potrebno, dejstvo
ne pozabiti, da leta 1907 je bilo
nadškofu v Tolodi zopet podelje-
no dostojanstvo in naslov Velike-
ga inkvizitorja in da je bil svobo-
domist in ustanovitelj svobod-
ne šole, Francesco Ferrer Quar-
dia dne 13. oktobra 1909 v jarku
trdnjave Montjuich ustreljen.

Hermann Wendel je v Franko-
brodu predaval, iz katerega po-
snamemo gradivo, kaj iz države
in ljudstva postane, ako v kakšni
deželi popovsko gospodarstvo ta-
ko neomejeno vlada, kot v Spani-
ji. In to gradivo govori cele zvez-
ke in razširja pravo goršice opo-
minov! Španska osoda leži v tem,
da absolutno kraljestvo po pro-
gramu Mourv, pod katerimi je
trgovstvo in industrija v visokim
evreju bila in je poljedelec v mi-
ru delal, ni pustilo meščanstvo
do razvoja priti.

Ko je meščanstvo v začetku
šestnajstega stoletja pod Karo-
lom I. boj za stanovsko pravico
pričelo, bilo je v gnoznem preli-
vanju krvi (boj pri Villalar 1521)
dobesedno vdušeno. Akoravno je
država vsled nezmernih priboji-
tev v Afriki in Ameriki velika-
ska bogastva pridobila, da se je
kralj Karol V. ponašal, da v nje-
govih deželah solnce nikdar ne
zaide, udarili so Nizozemci, Fran-
cozi in Angloži veliko farsko moč
vendar tako po glavi, da je ona
vso moč na kopnem in na morju
zgubila in se zaradi pomanjkanja
notranje meščanske in delavske
moči, ni mogla več opomoči. Par-
ji, kateri so že pri ugonobitvi
meščanske nikodelske pridnosti
dejansko niko kazali in so z nara-
panim imetjem meščanstva obo-
gatel, si tedaj deželo popolnoma
podjanihli pod svoj vpliv in zati-
li po stoletja dolgi inkviziciji
najboljšo ljudsko moč.

Inkvizitorja Deza in Torque-
mada sama sta za časa nju gospo-
darstva 13.000 ljudi gromadi i-
ročila. Pod Karolom II. pa ni i-
mela Inkvizicija samo dva urad-
nika, marveč bilo jih je dvajset
tisoč! kateri so najboljši človeški
materijali sežgali in katerih ime-
tje je cerkvi — to je Rimsko ka-
toliški cerkvi, katera se v sami
ljubezni itd. topi — pripadlo.
Cerkve in samostani so rasti ka-
kor gobe in leta 1787 je bilo v
Spaniji pri številu ljudstva ko-
maj 10 milijonov 100.000 samo-
staniških prebivalcev, kateri so bi-
vali v 3189 samostanih in 70.000
posvetnih duhovnikov, kateri so
prav po kraljevo živeli in to med
največjem ljudskem gorju. Na-
poleon je bil leta 1808 Inkviziciji
naredil začasni konec, komur je
leta 1810 sledila po francoskem
zgledu ustava in parlament
(Cortis).

Toda Ferdinand VII. je leta
1814 Cortes zopet odpravil in se
izjavil, kot orodje farjev, da je
ustava hudčično delo. Menihi so
zložili nekak spev, kateri se v
slovenščini približno glasi:

Živijo verige!
Živijo tlačenje!
Živijo kralj Ferdinand!
Naj umrje narod!

Ljudstvo je bilo toliko pone-
umjeno in razuzdano, da je celo
samo ono pesem po ulicah pelo.
Inkvizicija je bila zopet vpelja-
na, vsi častniki zatreli in nika
kraljeva odredba je oznanjevala,
da bo vsakemu krivoveren jeziki
z razbeljenim železom preboden.
In krivoverci so bili vsi „liberal-
ci“, (kakor je to še danes!)

Posledice te krvave in farske-
vlade niso izostale. Vsled, skozi
to povzročeno utrpnenje in ne-
posobnost poizgubile so se kolo-
nije do cela, kolonialno ljudstvo
v Novi-Spaniji se je uprlo nečlo-
veški očetinavi in leta 1829 se je
v Srednji-Ameriki poslednja
španska zastava snela, katera je
skozi 319 let ponosno v deželi vi-
hrala.

Daljni razvoj Spanije se je vr-
šil pod mednarodnim geslom:
„Pirnejev ni več!“ Ljudstvo se
je pogrezalo pod farskim gospo-
dstvom, katero je kraljestvo kot
njega pogubo seboj tiralo, še bolj
v nevednost in bedo. Ker so vsi
viri iz kolonij vsahili, puntali
so se samo še častniki in vlada-
joče plemstvo med seboj. Leta
1834 in 1837 se je zopet delala ne-
kakašna laži-ustava, neka ustava
je bila leta 1856 pod učinkom re-
volucije izza leta 1848 izbojeva-
na, in ustava iz leta 1868, s čimur
se meščansko gibanje završuje
se je ustvarila na pritisk ameri-
škega kontinenta.

Zmaga Bizmarcka nad republi-
kansko Francijo je zopet ojačila
razdrapani monarhični sestav
Spanije in z Alfonzom XII. in
njegovo ustavo iz leta 1876 je pri-
šlo medčasno prekrajeno farsko
gospodstvo zopet v polni svet
in deluje neomejeno do današnjega
dne. Pod njenim delovanjem je
postala Spanija mrtvaški jarek.

Od 18 milijonov prebivalcev se
izseljuje vsako leto 150.000, cele
vasi so kot izumrle, ljudstvo gin-
jeva v siromaštvu, nesnagi in to-
posti, cele pokrajine živijo v bedi,
med tem ko je država s svojo
upravo bankrot in nje državni
dolгови požro 41 odstotkov vsih
dohodkov.

Tem nasproti je bogastvo cerk-
va neizmerno. Spanija ima
60.000 posvetnih duhovnikov, 71-
000 nun, 42.000 menihov, 4313
bogaških samostanov, kateri imajo
daleč nad 100.000 oseb uposlenih,
in 35.570 cerkve in 400 se jih gra-
di. Cerkevna dostojanstva se na
Španskem z gotovim denarjem
kupujejo, ker so najboljše „kšef-
ti“ v deželi. Kardinal Morena,
nadškof Tolédski, je zapustil 5
milijonov, kardinal Maja celo 6
milijonov pesetov. Hčer kardina-
la Moreskillo je dobila od njega,
očeta, nič manje kot 13 milijonov
pesetov, škof iz Bajadoc je zapu-
stil svoji „intimni prijateljici“ 1
milijon pesetov, itd.

Najzi klenas jemlje neverojetno
visoke štolnine in kdor pristojbi-
ne ne plača, ga v cape zavijejo in
v skupni grob vržejo. Država
prispeva vsako leto 41 milijonov
k bogoslužju. Kulturni davek je na
Španskem najvišji, ter znaša na
glavo in leto v Portugalu frankov
0,26, v Belgiji frank. 1,90 in na
Španskem fr. 3,50. K mašni-
škem slavlju papeža Leona XIII.
je bilo 40 milijonov pesetov v
zlatu iz te gladne in beraške de-
žele v Rim poslanih!

Klerikalstvo v Spaniji ima
kralja, častnike, sodišča in urad-
nike popolnoma v svoji oblasti in
vsi ti niso nič drugega kot izvrši-
telji nje želja. Klerikalstvo pa
tudi prevladuje poljedelstvo, in-
dustrijo in rokodelstvo skoraj do
cela in ne dopušča razvoj zaseb-
nega podjetja. Španski samostan
izdeluje vse, celo fotografije za-
lih deklet v prozorni obleki. Pri
tem grozno izkoriščajo samostani
njim zaupani mladi človeški ma-
terijal, za kar z njihovimi ceno-
izdelki vse podkonkurirajo, in po-
stanejo grob vsega pridobinskega
življa. Redovi so pri vsih ban-
kah, industrijah in trgovskih
podjetjih deležni in oskrbujejo
zastavljavnice in oderuške po-
djetja, za kar, ker imajo vse od
kralja doli do beračev v svojih ro-
kah in so iz 18 milijonov prebi-
valcev 12 milijonov analabetov
naredili, s pravico kličejo: „Dr-
žava sem jaz, jaz edini imam raz-
soditi nad življenjem in smrtjo;
kralj, vlada, sodnje in vojaška
moč so samo sredstva v dosego
mojega namena!“

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo
takoj pošlete.

Ime.....
Pošta..... Država.....

50.000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona
knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma uspešno zdravi: Sifilis ali
zastupljena kri, slabotni život, izgubitev moči, revmatizem in trganje v kosteh,
spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehurju.
Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabadaov denar dajati, tako pišite po
ono **zdravilno knjižico**, katero vam nemudoma pošlomo in bodite uverjeni da o-
zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona
vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knji-
žica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite
dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono
knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK ŠE DANES IN POŠLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo
takoj pošlete.

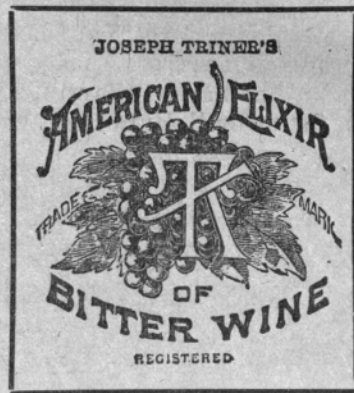
Ime.....
Pošta..... Država.....

Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in
zaanstveniki vsen dob so skušali iznajti takozvani življenski uvarek. Ker pa nam ni
dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi sve-
tovni zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je
v onih delih našega telesa, skozi katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tega zelo
važnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nim pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni
del, do vimo zopet naše zdravlje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih
organov in isto je dobro poznano

Trinerjevo Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina
in inprtiranih grenkih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovij in vsled ni
popolnoma nič nevarno najnežnejšemu želodcu. Celozdravi ljudje najbi sem in tja pili
kupico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi,
krepi mišice in čutnice,
čisti kri,
napravi gladko obličje,
odstrani zabasanost,
povspeši čilost in ognjevitost,
daje nemoteno spanje,
in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstarejšega do najmlajšega, za kar se neda
reči o drugih zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 340.
Tisotje priporočil najupljevnejših oseb potrjuje zdravniško vrednost tega zdravila. [Zdra-
vniški nasvet, pa pošti, zastonj! Pišite v domačem jeziku!]

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Čitatelje opozarjamo na Trinerjev hrvaški in slovenski brinjavec, importiran in
izdelek.

In tako je moral tudi Ferrer
umreti, vzlic temu da ni bil ne a-
narhist i ne socialist, in vzlic te-
mu da je dokazano, da ni imel
deleža pri iz sile Kataloncev na-
stopli ustaji v Barceloni. On se
je predzrnil svobodne šole usta-
navljati, katere so bile samovladi
farjav na poti. Zato je moral smrt
storiti in to potem v dvajsetim
stoletju v Spaniji zopet uvedene
inkvizicije.

In iz teh dejstev naj se mi ne
učimo? Ogledjte si, kaj so kleri-
kalci iz avstrijskih šol naredili,
kako oni učitelje tlačijo, kako
naše javno življenje pretvarjajo.
kako visoko stoječe državne u-
radnike za svoje orodje naredi,
in učite, učite se iz groznega zgle-
da umičene španske senčne-drža-
ve!

Najstarejša slovanska tvrtka
EMIL BACHMAN
1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim
društvam za izdelovanje dru-
stvenih znakov, gumbov, zastav
in vsakerih potrebščin. Izdelek
je najfinejši in najokusnejši, pri
tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za
pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin.
Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

EDINA VINARNA

Bridgeville, Pa. 20. dec. 09.
Oprostite da sem tako daleč
zabredil z mojo naročnino, in z
eno besedo, sem pa tudi čakal, da
Vam darujem nekaj za Božič. In
kakor že sami omenjate v pred-
zadnji številki lista, da sprejema-
te darila, Vam itak ne moram
drugo darovati kot naročnino po-
noviti.
Pardon, v zadnji štef. sem za-
pazil da se po novem letu list po-
draži, in sedaj pa le udarimo po
„Glas Svobodi“, dokler je še ce-
na nizka, toraj Vam pošlem tri
dolarje za dve leti in voščim
Vam vesele božične praznike in
srečno novo leto. Leon Werdinek.

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da
ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice.
Vsi dobro došli!
Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave. TELEFON Canal 842

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR

ZA LETO 1910

je izšel in je dobiti po 30ct. s poštnino vred.

Koledar ima obilo povesti in lepih slik; vsako najde v njem kaj razvedrilnega in zanimivega.

Primeren dar rojakom in znancom za v staro domovino in velja ravno tako 30c.

Sežite po njem, dokler je v zalogi!

SLOVENIC PUBLISHING Co.

(Glas Naroda)

82 Cortlandt St. New York, N. Y.

ZA BOŽIČ

in NOVO LETO pošilja-
jo Slovenci kaj radi
DARILA svojcem v sta-

ro domovino in iz Zedinjenih držav zgolj gotov denar;
to pa NAJBOLJE, NAJCENEJE IN NAJHITREJE
preskrbi

Frank Sakser Co.

82 CORTLAND ST.,
NEW YORK, N.Y.

6104 ST. CLAIR AVE., N. E.
CLEVELAND, OHIO.

Severova Zdravila so olajšala mnogo trpljenja ter donesla
tisočernikom srečo in zdravje.

OTEKLINE IN VNETHA.

Otekline, vnetja, nevralgija, okorelost, hromota, izvinjenja, odrge in ranitve povzročajo bolečino, ki utegne biti krajevna ali splošna kakršen je vzrok. Veliki namen zdravilske vede je lajšati bolečino, in v tem oziru je

Severovo OLJE SV. GOTHARDA

storilo več nego katerikoli drugi nam znani pripravek. Po njegovem hitrem učinkovanju use mišice in kite unašajo, ob tok krvi se umerje, otekline se manjša in vsi nenaravni posledki vnetja ali razdraženosti se hitro udajo njegovi zdravilnosti. To je pravi prijatelj farmarju, delavcu, mehaniku, rudarju in vsem, ki so izpostavljeni negodam in poškodbam. Cena 50c.

Pošteno Zdravilo. Za delavce!

"Smatram za svojo dolžnost, zahvaliti Vas za Vaše Olje sv. Gotharda in Vaš svet. To je pošteno zdravilo za revmatizem, otekline, vnetje in poškodbe. Priporočam je z veseljem vsem delavcem."

Pavel Lončarič, Otego, N. Y.

Na prodaj v lekarnah. Knjižica z navodilom v vaši materinščini priložena vsakemu zavoju.

Občasni napadi

neprednostno utegnejo biti začetek resnih
želodčnih nepravil. Ne zanemarjajte jih!
Jeste lahko vsako hrano, ki vam diši, pa se
vamni bati posledic, če užijete pred vsako
jedjo popitek naše tonike, ki so zove

Severov Želodčni Grenčec.

Olajšava glodavo bol na dnu želodca; poživlja
želodčne žleze, napravi je slast do jedi ter
zagotavlja redno, zdravo uživanje. Zelo pri-
poročati ljudem slabega in nežnega ustroja.
\$1.00 za steklenico.

Navadno prehlajenje

je dostikrat pričetek vnetice sapnika. plju-
nice in jetike. Kašelj obenem s prehladom
naznanja resno obolenje sapnikov ali pljuč.
Kaj pomaga proti temu?

Severov Balzam za pljuča

hitro olajša kašelj, zrahlja sluz, uteši razdra-
ženost in napravi dihanje lahko in naravno.
Hudi prehladi se udajo njegovi zdravilnosti,
če se zajedno uživajo Severovi Tableti zoper
prehlad in hrip.

V lekarnah. Vprašajte za Severov Slovenski Almanah. Zdravniški svet zastoji.

RAZNO IN DRUGO

Nepričakovan konec tožbe radi zakonolomstva.

Franc pl. T., u-
radnik v ministrstvu na Dunaju,
se je svoj čas ločil od svoje žene.
Plačeval ji je mesečno 50 K za
preživljanje. Ker sta pa najbrž
vsled take delitve njegove plače
oba teško izhajala, sta se zopet
sprijaznila ter skupaj živela. Ne-
kega dne pride prej kot navadno
domov. Vrata v stanovanje so bi-
la zaklenjena. Mož trka in trka,
toda nihče mu ne odpre. Slednjič
prileze stara ženica, ki mu poše-
peta, da je pri gospe že drugi go-
spod. Komčno mu žena vendarle
odpre. V kuhinji dobi moža, ki se
mu predstavi za "doktorja
Schwarza", ter pristavi, da je
prišel k soprogi radi nekega po-
sojila. Mož pogleda v spalnico:
postelja v največjem neredu; o-
kna zastrta. Bilo mu je takoj vse
jasno. Poklical je stražnika, da se
dožene identiteta zalotnega zlo-
činca. Napram policaju se je že
javil z drugim imenom: škotist
Leopold B. To ime je bilo tudi
pravo. Varani soprog je nato vlo-
žil tožbo radi zakonolomstva pro-
ti svoji ženi in proti škotistu.
Pri obravnavi je žena povedala,
da jo je mož prosil, naj se zado-
volji s prispevkom mesečnih 25
K, on ji pa za to dovoli, da živi
kakor hoče in da sme imeti tudi
bogate oboževalce. V dokaz
svoje trditve je predložila lastno-
ročno pisano moževa pisma. Sicer
sta pa oba toženca obojuno ngo-
varjala, da bi bila kaj nedovolje-
nega počenjala. Sodnik je razgla-
sil oprostilo razsodbo s sledeči-
mi razlogi: Nred v spalnici bi
se res lahko smatral za dokaz, da
se je nekaj nedovoljenega godilo.
Če se pa pomisli, da je moral to-
žnik dolgo časa čakati pred vrati,
bi bila gotovo toženca napravila
v spalnici red, ako bi bila imela
slabo vest. Pa tudi v slučaju, da
sta toženca v resnici grešila, se
ju mora oprostiti, ker je dokaza-
no, da je tožnik svojo soprogo
celo nagovarjal k zakonolomstvu.
Zato pa tudi kot provzročitelj in
skrivne niti ni opravičen k tožbi.
— Tožnik je z dolgim nosom od-
šel.

Grozne smrti je umrl v Spod.
Borčju pri Mariboru 31letni mli-
narski delavec Andrej Mulec. Ko
je brusil sekuro, ga je zagrabil
transmisijski jermen tako nesrečo-
no, da mu je odtrgal obe nogi ter
ga vrget tako ob zid, da mu je bi-
la glava popolnoma zdrobljena.

Voltairejevo življenje. Ko se je
Voltaire (znani francoski pisatelj
in pesnik) rodil, je izgledal ka-
kor mrtev. Bil je tako slab, da
ga niso mogli oprati celih osem
dni, a za krst so morali čakati 10
mesecev. Voltaire je bil vedno
bolehen. Ko je bil star 26 let, ni
mogel več prebavljati jedi, zato
je bil silno suh. V 30. letu je je-
mal toliko zdravil, da so se mu
vsi čudili. Pil je razne čaje, zdra-
vilne likerje in jemal razne pra-
ške. Na mesec je povprečno je-
mal deset raznih zdravil. Med
tem je delal 20 ur in izpil po 20
čajne kave na dan. Bil je izredno
čist, kar je bila v onem času pra-
va redkost. Jedel je malo. Spaval
je samo 3 ure, toda v postelji je
ležal 21 ur. Tresel se je vedno od
mraza. Vzlic vsemu temu je živel
84 let. Umrl je tako suh, da mu
je glava izgledala kakor prava
lobanja z malo gole kože.

Zagoneten slučaj. Jože Krama-
rič, župnik z Vrha je prišel ob-
hajati dne 1. t. m. na Vinico neča-
ka tukajšnjega župnika. Popol-
dan do mraka je bil baje v žup-
nišču, odkoder je prišel v trgov-
no Jurija Šterka. Tu si je kupil
novo zimsko kapo in popil par
kupice vina. Da je moral biti ob-
česposlovan mož zelo vinjen, se
lahko sklepa iz njegovega vpra-
šanja: "Povejte mi, kje sem
zdaj?" Od tu je šel po Vinici in
srečal svojega prijatelja tukajš-
njega stražmeštra, kateri ga je
oddal Mikotu Mravincu na tovr-
ni voz. Mravince pa ni hotel pe-
ljati župnika na Vrh, ampak mu
je doma ponudil prenočišče na
slami. Drugo jutro pa so našli na
mestu župnikov veliki robec, nje-
govo suknjo, klobuk in ovratnik,
ter neke njegove knjižice. Na hr-
vaški strani pa njegovo svetilko
in na mostni zidani babi novo ka-
po. Sumi se, da je priljubljeni in
dobrosrčni župnik našel smrt v
deroči valovih narasle Kolpe.

Nesreča na železnici. Skladišeni
delavec Franc Krivec iz Leskova-
ca je prišel na neznan način na
mariborskem kolodvoru pod to-
vrni vlak. Odtrgana mu je bila
desna noga pod kolenom.

Samomor vojaka. Na obrežju
Kodeljevega je v soboto, že poz-
no v mraku skočil vojak Karel
Voilmar, ki je služil pri vojaš-
kem oskubovališču, v Ljubljeno
in je utonil.

Kralj Manuel dobi "korbo".
V počast obiska portugalskega
kralja so se vršile v Londonu ve-
like slavnosti. Obsegale so poje-
dine, dvorno veselico, parade,
slavnotevni sprejem v Guildhali,
izročitev v redu hlačne podveze itd.
Splošno se je pričakovalo, da se
bode mladi vladar zaročil, predno
zapusti angleška tla. Kralj Ed-
vard mu je določil 18letno prin-
cezinjo Aleksandro Fife, ženin sam
pa upa, da si pribori 23letno prin-
cezinjo Patricijo Connaught. To-
da ta lepa, a svojeglava nečaki-
nja angleškega vladarja je že po-
darila srce bogatemu lordu An-
glesey in noče na noben način po-
stati kraljice. Lepa "Patsy", ka-
kor jo imenujejo v domačem kro-
gu, je bila najprvo odločena
španskemu kralju Alfonzu, ko je
prišel na Angleško, da bi jo po-
prosil za roko in sree. A ona ga
je pri dvorni veselici zasmehova-
la, mu obrnila hrbet in rekla pro-
ti neki dvorni dami, da jo je Al-
fonzo lahko slišal: "Kako je ta
mladenič zelen in lesen." Če se
bi torej ženi mladi kralj pri kra-
sni Patriciji, bode gotovo dobil
korbeo, kakor njegov španski ko-
lega, in princezinjo Aleksandra
ga pa tudi ne mara, dasiravno ni
ne lepa, ne duhovita. Zaljubljena
je baje v marquisa Stafforda. Za-
ročil se bode torej najbrže s šest-
najstletno princezinjo Maud Fife,
ali pa dvajsetletno princezinjo
Luise Battenberško.

Dunajski župan odstopi? Žu-
pan dr. Lueger se je v krogu svo-
jih somišljenikov izrazil, da sko-
ro nič več ne vidi in da se boji.
Ta bo popolnoma oslepel, zato da
bo prisiljen odložiti vse svoje
mandate in se umakniti v privat-
no življenje.

Turki streljali na Turke. Dva
turška vojaška oddelka sta v e-
krajju Elasona zasledovali neko
grško ustaško četo. Ponoči sta se
približala drug drugemu ter jela
streljati, misleč, da imata pred
sabo grške četnike. Šele, ko so
padli trije vojaki, so častniki od-
krili usodepolno zmoto.

Boj proti pijančevanju. Tudi
države začenejajo spoznavati ven-
kanske škodo, ki jo povzroča ne-
izmerno uživanje opojnih pijač.
Na Rumunskem so proti pijanče-
vanju izdali ostre zakone! Posle-
dice niso izostale. V enem samem
letu je poraba alkoholnih pijač
padla od 19.295.493 na 12.886.725
litrov. Število krčem se je zmanj-
šalo od 14.030 na 5332. Kar je dr-
žava izgubila na davkih za pija-
čo, toliko pridobi vsled treznosti
ljudstva.

Dve smrtni obsodbi. V Egru sta
bila te dni na smrt obsojena An-
ton Lill in Adolf Kragl radi umor-
a Anastazije Lill, žene Antona
Lilla. Mati Adolfa Kragla, Rozi-
na Kragl, je bila obsojena radi
pomoči pri umoru na tri leta ječe.

Divja mati. V Chemnicu se je
45letna tiskarjeva soproga tako
razjezila na svojo 16letno hčer,
da jo je začela s sekuro po glavi
nabijati. Ko so na dekletovo u-
piti pritekli ljudje, je skočila
mami skozi okno na cesto. Umira-
jočo so nato prepeljali v bolniš-
nico.

Poskusen vlom. Ko je hotel pri-
ti v villo dramatika Dounaha v
Nici brezposelni tesar Rudolf
Kremsler, ga je hišnik tako ob-
strelil, da je zgrabil obe očesi.
Kremsler je rojen Avstrijec.

Beljak. (Velika nesreča pri zi-
danju.) Dne 2. decembra je raz-
gal pri novi šoli v Lipi ob Belja-
ku betonski strop zid. Pri tem so
padli delavci, zidani in tesarji,
s tretjega nadstropja v globoko-
no. Dva sta bila ubita, med temi
Janez Vernik z Zile, pridlen in po-
šten mož. Drugi so bolj ali manj
moškodovani. Čudno pa je res,
kako se dandanes zida, da se stro-
pi kar rušijo. Kaj pa če bi se po-
zneje na deco!

Razširjanje protestantizma —
prestop slov. duhovnika k protes-
tantizmu. Pretečeno nedeljo je
v Sevnici vršila protestantovska
služba božja in sicer v prostorih
tamošnjega zdravnika-protestan-
ta in velikega nasprotnika Slo-
vencev Winerreitherja. (Pastor

Fritz May je 50 glav broječi
množici navdušeno govoril.) Pri-
sostoval je katoliški duhovnik
kaplan Ivan Trstenjak. Po zvrše-
nih ceremonijah je prosil kaplan
Trstenjak pastora Maya naj ga
sprejme v protestantovsko cer-
kev, kakor tudi pričujočo gđ.
Viktorijo Gorčič ter naj ju obe-
nem takoj poroči. Posebno zani-
manje med poslušalci je nastalo,
ko je vprašal protestantski du-
hovnik katoliškega: zakaj da iz-
stopi iz katoliške cerkve, ko je
vendar šele pred kratkim prise-
gel svojemmu očetu v Rimu večno
zvestobo. Odgovor, ki ga je vse
poslušalo z napeto pozornostjo je
bil precej dolg. Vsebinska njegova
je bila: "Jaz ne pristopim v no-
vo vero z izgovorom "ženitev"
pač pa je glavni vzrok ta, da ne
najdemo v katolicizmu resnične
podlage, da bi veroval v njene
nauke. Kako naj podučujem ljud-
stvo če nimam nikakih temeljnih
dokazov. Kot katoliški duhovnik
sem lo sedaj spovedoval, prid-
gal, ter razširjal katoliške nau-
ke: kočno sem se prepričal, da
katoliški nauki niso Jezusovi
nauki. Dostikrat bi bil rad s prež-
nice govoril odkrito, resnično, a
nisim smel; bito mi je prepove-
dano resnico govoriti." Tako je
govoril duhovnik-kaplan Trste-
njak. Svetujemo našim duhovni-
kom, da mesto klerikalne gonje
proti narodnemu ljudstvu raje
delajo za to v kar so poklicani,
dokler ni preporno.

Grozna nesreča — štiri osebe u-
bite in ena teško ranjena. Iz Bo-
hinja se nam piše: Strašna nesre-
ča je zadelo Martina Svajo, po
domače Mlakarja iz Gorjua. Dne
2. t. m. je hotel nekaj razstreliti.
Imel je dinamične patrone v neki
posodli že prejšnji dan priprav-
ljene. Ker so mu patrone pri-
mrzile, je šel k ognjišču, da bi
jih z gorkoto odtajal. To pa je
bilo usodepolno zanj in za njego-
vo družino. Patrone so eksplodi-
rale in ubile njegovo ženo in tro-
je otrok njegovo sestro pa tako
ranile, da ni upanja da okreva.
Svajo je sam ranjen nad trebu-
hom.

To je pa že od sile. Zdaj so za-
čeli katoliški duhovniki iz Švice
beračiti s pismi po Slovenskem. V
rokah imamo beraško pismo du-
hovnika Jožefa Gubserja iz Alt-
stettna, ki pravi, da potrebuje
denar za cerkev in toži, da v Švi-
ci država ne dovoli nobenih do-
klad za cerkvene namene. Srečna
Švica! Menda tudi ne pusti, da
bi duhovniki beračili, sicer bi Jo-
žef Gubser v bogati Švici kaj lah-
ko nabral potrebnega denarja in
bi mu ne bilo treba nadlegovati
Slovencev. Pa morda so katoliški
Švicarji že tako pametni, da se
ne dajo skubiti. Da bi beraško
pismo več zaleglo, je Gubser pri-
ložil 8 slabih razglednic in zahte-
va, da se mu pošlje najmanj 1 K
20 h, če mogoče pa več. Komčno
je izposloval za svojo beračenje
še priporočilo kurškega škofa. Ti
ljudje so pač povsod enaki. Kdor
je dobil od Jožefa Gubserja be-
raško pismo, naj bo tako pameten
in naj nič ne da.

Minister grof Aehrenthal tožen.
Lani je v Bruslju umrl ogrski
državljan Breitkopf. Zapuščinska
obravnavna se je poverila nekemu
uradniku tamkajšnjega avstro-
ogrškega konzulata. Ta pa je več-
ji del zapuščine poneveril. Breit-
kopfova dedinja je na to vložila
tožbo za odškodnino v znesku
17.800 K proti ministru grofu
Aehrenthalu, češ, da je on odgo-
voren za škodo, povzročeno po
konzulatu. Minister je ugovarjal
kompetenci peštanskega sodišča,
toda njegov ugovor je bil odklo-
njen, čemer je pritrudil tudi
vzkljeno sodišče. Minister bo to-
rej vendarle moral plačati 17.800
K.

Izganjanje hudičev v XX. sto-
letju. Na Lotarinskem se zelo ve-
ruje, da se klatijo po svetu ča-
rovnice in čarovniki. V vasi Harz-
weiler so imeli obsedeno kravo in
trije duhovniki so imeli dovolj
dela, da so nagnali iz nje hudiča.
Sedaj se je pripetil nov slučaj v
vasi Berthelmingen. Vprašali so
žensko, ki je znala "panat" hu-
de duhove, da je li najprej treba
vedeti, je li v kravi možski ali
ženski duh. Šele potem se lahko
nadalje stori kaj za to. V to svr-
ho je pa treba zaklati petelina in
kokoši in jih obesiti v dimnik. Če
se skrivari kokoši, potem je v kravi
ženski hudič, če pa petelin, pa
moški. Če bodo prebivalci neum-
ne vasi res kaj obesili v dimnik,
potem naj bi že itak prisnoječo
babuške, ki jim je to svetovalo.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

M. Washington 29. dec. 1909 Oceania 26. Jan. 1910
Alice 12. Jan. 1910 Argentina 9. Feb. 1910

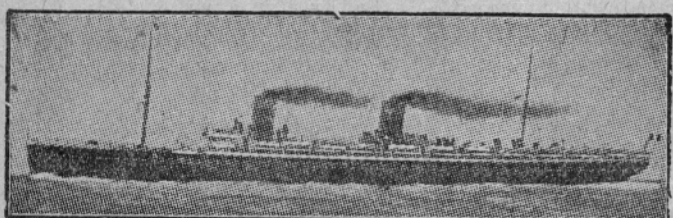
"Laura in "Alice" sta nova parnika na dva vijaka. "Francesca" in "Sofie Hohenberg" sta ravnokar zapustila ladjedelnice ter sta naj-novejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-REKA. Zeleniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; obuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO
2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 HP La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP La Touraine 20.000 HP
Chicago, nov parnik 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

ITALIJA

EGIPT in Adrijansko obrežje,
potom Azorov in Madeire.

Stara zanesljiva

CUNARD LINIJA

Ustanovljena l. 1840

Velikanski, hitri NOV parnik

(Plavajoči hoteli)

CARMANIA (na tri vijake)

Največji parnik na morju in njena sestra

CARONIA (dvavijaka)

Oba merita 677 čevljev, 20.000 ton

in sta največja na svetu.

SAXONIA (na dva vijake)

Carmania zapusti New York, 22. jan.

5. marca.

Saxonia, 5. Feb. in 19. marca.

Caronia pa 27. nov., 19. febr.

Ogrsko-Ameriška Linija

New York v Reko čez

Gibraltar, Genovo, Neapelj

in Trst.

Novi moderni parniki na 2 vijaka

CARPATHIA 13000 tonov

PANNONIA 10000 tonov

ULTONIA 10000 tonov

Za daljše polizvedbe obrnite se na:

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.

F. G. Whiting, Mgr. Western Dept.

S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.,

CHICAGO, ILL.

ali na lokalne agente vsepovod

Pol mesečne

obresti zastonj.

V loge prejete med 1 in 15 janu-

arjem se obrestujejo od prvega

naprej

Mi vam pomagamo začeti novo

leto s bančno vlogo.

INDUSTRIAL

SAVINGS BANK

2007 Blue Island Ave.

Ob sobotah odprto od 6 do 8 ure večer.

Govori se v polskem in češkem

jeziku.

Zimski čas je za učenje

ANGLEŠČINE

brez učitelja

po navodilu:

Slovensko-angleške slovnice,

Slovensko-angleškega tolmača in

Angleško-slovenskega slovarja.

Knjiga v platno vezena stane \$1.00

in je dobiti pri

V. J. KUBELKA,

538 W. 145 St. New York, N. Y.

PIŠITE PO CENIK KNJIG!

Potne črtice.

Ljubljansko prebivalstvo se mi nekam prav čudno vidi. Vse je prenapeto; ali pa nosi nos pokonci kot kakšen turški paša, ali se pa pojavlja prava tlačanska ponižnost; sočutstvovanja sem povsod pogrešal. Na eni strani bi komaj bilo, da bi človek kar klobuk v roki nosil, a na drugi pa se človeku prav gnusi otročja ponižnost. Preveč se razločuje imetnik od onega ki je od njega ali posredno ali neposredno odvisen. Tega tu v Ameriki ni, kar na človeka dobro vpliva in se res nekako svobodnega počuti, kar v stari domovini ni. Ne bom raziskaval vzroka tej nazadnjaški navadi, a zdi se mi, da utegne to biti v krvi Slovencev še iz časa tlačanstva. Vljudnost in manje razlike med imajočim in revnim bi bilo umestno, in tem več ker so ja revni oziroma brezimni popred na svetu bili, kot pa bogatini. Tisto zoprno uklanjanje svobodnega človeka žali in sobrata ponižuje. Vraga! Če si klobuk kupim, si ga kupim da ga na glavo denem in na glavi ne pa v roki nosim! Čemu tedaj se odkrivati? Če se že koga pozdravi, je dovolj da se roka prizdigne po ameriški, ali pa v Avstriji po vojaški. Po gostilnah je vljudnost silno pretirana in čisto navlečna; kar pa ne bom podrobneje razmotrival, a samo pripomnim, da bi bilo priporočljivo tudi v tem oziru z duhom napredka korakati.

Ker je začelo deževati in megla vsako dopoldne gospodariti po mestu, postajal mi je dolg čas in radi tega sem Ljubljano popred ostavil, kot sem s prva namerala, ter se s popoldanskim vlakom odpeljal v Novomesto. Tu sem se nastanil v gostilni pri bratu Ivanu, posestniku in gostilničarju v Kandiji št. 43. Rojakom potujočim iz Amerike ali pa obratno, ga priporočam, ne zaradi tega ker mi je brat, pač pa zato, ker je postrežba izvrstna in točna. Ostal sem tam kakih 5 dni; ogledal si po mestu, ki pa ni napredovalo bogsigavedi kaj; napredovalo pa je tembolj predmestje Kandija.

Pondeljek po mojem prihodu bil je v mestu smeh, le-ta me je zanimal in šel sem tja pogledat. Ščetinarji so bili že vsi razprodani, tem živahneje pa je bilo pri živini in to v toliki meri, da bi bil kmalu počil smeha. Gledal sem namreč kako so se pogajali za par volov. Posestnik se je branil vola pod svojo ceno prodati, a kupovalec pa je silil v njega; skočil zopet k voloma, ju meril s pedmi in s pestmi navzgor, povprek, pogledal jima zobe, prizdignil rep ter zopet in zopet skočil kraj posestnika; — vpil, se pri- dušal in mrt vlekčel roko ter tolkel po njej, da je kar ploskalo. Glavni pojac pa je bil "mešetar". Le-ta je zopet vlekčel gospodarja za drugo roklo in to s tako močjo, da sem si mislil, ko bi mene tako vlačil, gotovo mi jo izpuli, a re- žal pa se je, kot bi ga hotel po- žreti in bil po roki, kot po kakim panju. Gospodar si mu iztrga ter skoči v stran, mašetar pa kot bi se bal, da ga je preveč namlatil, stopil je nekako sočutno zopet k njemu; mu nekaj zašepče, kot mu bi v uho pljuval, ter ga zopet potegnil za roko, se spel kvivško na prste in bunt z vso močjo po roki. In tako se je ta igra ponavljala nekolikokrat predno se je na vse zadnje vendar kupčija sklenila. To sem se smejal, ter si mislil, ko bi ta prizor kak naš ameriški humorističen pisatelj vi- del, kakke knjige bi lahko napisal!

Drugi dan po tem seljmu, sem obiskal Kostanjevico in s potoma kmetijo g. dr. Karol Slanca, ter se prepričal kaj in koliko velja umno kmetovalstvo, ter še le se- daj umel od kod takli vspodbud- livi članki o kmetijstvu izpod peresa g. doktorja. Tudi sem slišal, da so predlanskim, ko je bilo slabo za mrvo, k njemu prišli O- gri seno kupovati in mu ponujali visoko ceno, toda vrli mož ni ho- tel o prodaji sena ogromni niti ša- tati rekoč: "Kaj vam naj bi mr- vo prodajal, a domača živina pa naj bi stradala. Nikoli in za no- beno ceno! Kaj bi mi sosedje re- kli, ko bi prodajal seno in detel- jo v tuje kraje, med tem ko njih živina trpi glad; nikdar!" Bravo g. doktor!

Po preteku tekna, je brat na- pregel konjica in hlapec me je pe- ljal preko Gorjancev na očetov

dom, na Osojnik; bila je ravno mala maša. Dospevši na vrh Gor- jance, mi reče voznik: "Gospod se- daj se ozrite nazaj." In res, od- prl se mi je krasen razgled nazaj odkoder sem prišel in noter do Krške gore. Ko pa se spustiva nekoliko navzdol, se zopet odpré prekrasen razgled po vsej Belo- krajini, noter do Filipinskih gorá na Hrvaškem. Prekrasen razgled na obe strani je iz vrh Gorjane res nekaj divnega za potovalca. Nekoliko naprej, pri Jugorju sva zavila iz državne na deželno ce- sto, katera vodi do Štrekljeveca, tu se pa cepi na dvojč; ena pelje v Črnomelj in druga v Semič. Ta- koj, ko sva zavila iz državne ce- ste, katera je, odkar so jo prelo- žili, dokaj prikladna in lepa, na deželno, na kateri me je na vozu kar privzdigovalo; pričel sem nentačiti. Tako slabe ceste še niko- li videl nisem in je menda tudi tako slabe na vsem svetu ni. U- boga Belokrajina! Kmetje tarna- jo, da nemorajo še tisto malo v denar spraviti, kar imajo. Zaboga kakor neki! Kdo pa bo vozil po takih stezinah, ker cesto je ne- moramo imenovati. Vozniki in ku- peci, prišedši po državni cesti do Jugorja, gredo po tisti naprej proti Metliki v Drašče po vino. No, pa tudi iz državne na dežel- no cesto teškega voza še obrniti ne morejo, taka je ta pot. Ista deželna cesta, ki vodi iz Semiča preko Kummatel, je pa zopet ta- ko navpična, da žival komaj pra- zen voz vleče. Tako slabih cest, kakor rečeno, ni na celim svetu in tako zapuščenih ljudi tudi ne, kot so ti ubogi Belokranjci. Pol- ne solde še starega vina imajo, — kam so novo djali — ne vem; a klupe ni in ni od nikoder; a kako neki? Prvoimenovana deželna ce- sta pri Malini, je taka, da opazu- vatec kar groza spreleti, ko po- gleča v globoki propad proti vasi Malini. Konji s težko obloženim vozom, naj le za spoznanje po- tegnejo voz iz kolovoza oziroma kolesnice, ali rečimo če se kaj zlo- mi ali utrga in eto imaš grozno kolobacijo v globoko drago, so- sebno še ker vodi cesta po bregu okolo hriba navpič, ter posuta je tudi s kamenjcem kot pest debe- lim. Nobena vaška pot ni tako slaba, kakor so te deželne ceste po Belokrajini. Ni toraj kupoval- cem zameriti ako ne prihajajo v semiško goró, da si imajo izvrst- no kaplico.

Belokranjci! Bič v roko, ko pri- dejo zopet k vam mledovat raz- ni Šukljeti, Šusteršiči, Lampeti, Štefeti in kakor se vsi ti kleri- kalni vampirji imenujejo in uda- rite po njih nadutih buticah! A tega menda ne bodele storili v Belokranjci; razven meščanov Metlike in Črnomlja, že ne, sta preveč, da odveč zagrizeno kie- rikalni.

Škoda lepših denarcev za take trejajne ljudi, katere so vam va- ši Amerikanci že poslali in še po- šiljajo in bodo pošiljali. Žalibog, da jih niste vredni!

Vsa Belokrajina ni toliko vred- na kolikor denarja so njeni sino- vi ji iz Amerike že poslali, in ker ste toliko zabit, zato tudi vas va- ši poslanci do dobrega za nora imajo in vas zanemarjajo. Bolj, ko je narod zabit, bolj se ga iz- rablja; in to je pri mojih Belo- kranjcih istina. Moli, če imaš kaj in moli če nimaš nič; moli pa mo- li in stradaj, bo že bog dal, da boste oziroma, da ne bodele nič imeli. Sosebno v Semiču je pač parola: "Naš dekan, joj! kar oni rečejo to je in tako mora biti, ta- ko je vse prav!" No če pa je že tako, ča je vam prav, — da je njemu vemo, — tedaj pa imejte tako, vsaj dokler se ne zavedate, da ste ljudje, kakor so oni per- fidni navilhanec, ki vas za nos vo- dijo pa sami nič ne verujejo, vsaj v drugo na kot v denar. slavo in vodstvo.

Pride še.

Pod nesrečno zvezdo je bil ro- jen neki Fr. Leibold v Schorzin- gemu na Švabskem. Leibold je bil posestnik 3 hiš in ko mu je ena popolnoma zgorela, je šel v drugo stanovat. Če prvo noč se je po- drl dimnik in vsa gradnja pod njim, da je Leibold komaj in ko- maj skozi okno ušel. Ko je nato odrinil žalosten v tretjo hišo, so ga zaprli, ker je bil na sumu, da si je hišo sam zažgal. Dokazal je seveda svojo nedolžnost in čez 4 tedne je šel zopet domu. A ko- maj je prišel blizu hiše, je zapazil, da se mu je tudi ta zrušila med časom, ko je bil on v prei- kovalnem zaporu.

Obleke in svršniki

V nobeni drugi prodajalni ne dobite tako velike izberi dobro napravljene perfektno izdelane obleke in površnikov kakor pri nas, kjer imamo na stotine novih mod, novega blaga vsakojake barve.

CENA

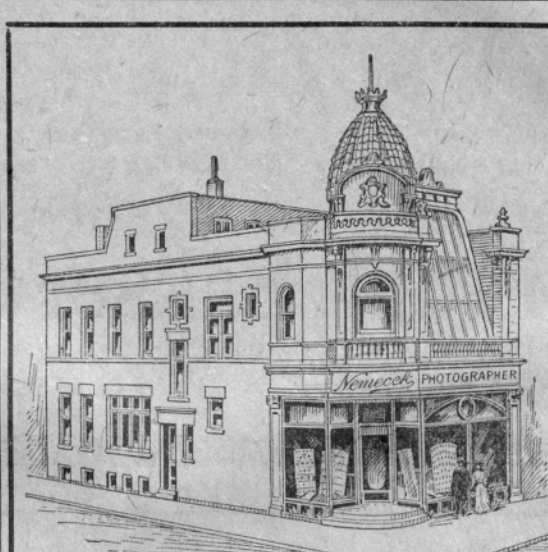
\$7.50 do \$25

VOGAL BLUE ISLAND

I 18 CESTA

Jelinek i Mayer
LASTNIKA

Najmodnejši česki-
slovanski fotogra-
fični zavod v Ame-
riki

Němceček 1439 W. 18th St.
nasproti
FOTOGRAF Č. S. A. dvorane

Nikdar Več Take Prilike!

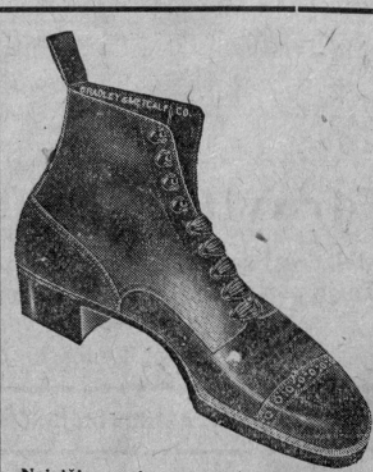
URA IN VERIŽICA s priveskom (medaljonem) s pismeno garancijo za deset let, za katero morate povsod plačati najmanj \$17.00, stane sedaj pri nas

SAMO \$4.75

Ura je najnovejša in najmodernejše vrste s tremi krasno in umetniško izdelanimi pokrovi, ki so s čistim zlatom pl. tirani. Ura ima najboljše in najto- čnejše idoe kolesje na 7 dragih kamenov (rubinov.) Verižica s priveskom, (medaljonem) je tudi naj- novejša in najmodernejše vrste in platirana s pra- vim zlatom. Privesek v terog lahko postavite dve sliki je okrašen s tremi krasno in fino brušenimi ka- menji. Za uro in verižico pošljite nam naprej samo \$1 in mi vam pošljemo takoj uro in verižico, kakor tudi pismeno garancijo za 10 let. Ostalih \$3.75 pla- čate, kadar dobite stvari. Kdor s pošiljativjo ne bi bil zadovoljen, zamore dobiti takoj svoj denar na- zaj. Cenike pošljemo zastonj.

Vsa pisma, denar in naročbe adresirajte na naslov:

NEW YORK AUCTION CO.
436 East 67th Street, New York, N. Y.

Najnižje cene!

POZOR!

Naznanjam sl. občinstvu

V MILWAUKEE, WIS.

da sem odprl trgovino s čevlji in raz- novrstno obučo. V zalogi imam najboljše čevlje, katere izdeluje sve- točno znana:

METCALF BRADLEY CO.

V zalogi imam MOŠKO SPODNJO OBLEKE, SRAJCE, KRAVATE itd.

JOHN ERMENC

288 Grove St.

Milwaukee, Wisconsin

ALI SE BRIVETE DOMA? Tukaj vam ponujamo bri- sovoju namenu, in ki navadno prodaja za \$4.00 in više. Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih odjemalcev naših britev na katerih se čita ime: Jos. Kral in katerih se je prodalo že tisoč v 33 letih, t. j. od l. 1878. Mi samo poskušali dobiti boljše britve pa prišli smo do prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljše last- nosti. Vse naše britve so popolno jamčene in jih z vese- ljem zamenjamo v vsakem event. slučaju. Se celo britvi- ljem morejo rači sode o britvi dokler je ne postanejo, toda mi dajmo garancijo z vsako britvijo v ceni od \$2.00 ali več. **CENA \$2.00.** Pošiljajte izven mesta se sprejmejo. Bru- sino britve za \$5.00 od komada. Delo jamčeno. Za naro- čnine izvan Chicago pošljite še posebej za pošto.

ZALOGA POHIŠTVA.

Tel. Chicago 728

Ustanovljeno leta 1875.

JOS. KRAL
417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.